

Załącznik
do Uchwały Nr /2017
RADY MIASTA ŚWINOUJŚCIE
z dnia 31 sierpnia 2017 r.
w sprawie przyjęcia
Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy
Miasto Świnoujście
na lata 2017-2027

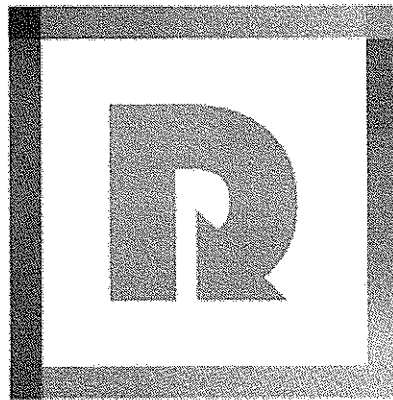
Projekt jest współfinansowany ze środków z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIASTO ŚWINOUJŚCIE NA LATA 2017-2027

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY MIASTO ŚWINOUJŚCIE

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
I. DIAGNOZA	7
I.1 Metodologia	7
I.2 Ogólna charakterystyka miasta w układzie regionalnym	9
I.3 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych w przestrzeni gminy	15
I.3.1 Sfera społeczna	15
I.3.2. Sfera gospodarcza	25
I.3.3. Sfera środowiskowa	28
I.3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	29
I.3.5. Sfera techniczna	32
I.4 Skala problemów i potrzeb rewitalizacyjnych – podsumowanie	35
I.5 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego	36
I.6 Wyznaczenie i pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	39
II PROCES REWITALIZACJI	45
II.1 Wizja obszaru po rzeprowadzeniu procesu rewitalizacji	45
II.2 Cele rewitalizacji i kierunki działań w ramach procesu rewitalizacji	45
II.3 Podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	49
II.4 Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	65
II.5 Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	91
III ZARZĄDZANIE WDRAŻANIEM PROGRAMU REWITALIZACJI	95
III.1 Indykatywne ramy finansowe przedsięwzięć rewitalizacyjnych	95
III.2 Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji	105
III.2.1 Partycypacja społeczna na etapie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji	105
III.2.2 Partycypacja społeczna na etapie wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji	107
III.2.3 System realizacji (wdrażania) Gminnego Programu Rewitalizacji	108
III.3 System monitoringu, oceny skuteczności i wprowadzania modyfikacji do Gminnego Programu Rewitalizacji	113
IV. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI	116
V. ODNIESIENIE DO OBOWIĄZUJĄCYCH PRZEPISÓW PRAWA LOKALNEGO	120
V.1 Określenie zmian w uchwałach	120
V.2 Zmiany w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	120
V.3 Specjalna Strefa Rewitalizacji	120

WPROWADZENIE

Dokument „Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2017–2027” (GPR) został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji¹, „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji¹ w programach operacyjnych na lata 2014–2020”, wydanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju 3 lipca 2015 r. (z późn. zm.) oraz „Zasadami realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020”. Proces przygotowania dokumentu uwzględniał uczestnictwo i współdecydowanie interesariuszy na każdym etapie prac nad GPR. Dobór narzędzi zapewnił najwyższą skuteczność w przygotowaniu programu. Dzięki temu powstał wieloletni plan działań, mających na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego obszaru zdegradowanego poprzez powiązane ze sobą działania społeczne, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe.

„Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2017–2027” uwzględnia konieczność zapewnienia kompleksowości poszczególnych przedsięwzięć. Kompleksowość i spójność zaproponowanych kierunków działań odpowiada zdiagnozowanym potrzebom rewitalizacyjnym, co pozwoli na optymalne wykorzystanie endogenicznych potencjałów Świnoujścia na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Podczas projektowania działań wzięto również pod uwagę konieczność zapewnienia kompleksowości interwencji infrastrukturalnej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) ze wsparciem realizowanym w ramach funduszy ukierunkowanych na rozwój kapitału społecznego (Europejski Fundusz Społeczny).

Gminny Program Rewitalizacji stanowi ważny instrument zarządzania rozwojem miasta, zmierzający do wyprowadzenia z kryzysowego obszaru cechującego się koncentracją problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Miasto Świnoujście, uchwalając dokument opracowany zgodnie z ustawą o rewitalizacji, gwarantuje wdrażanie wynikających z niego przedsięwzięć.

Struktura dokumentu obejmuje kilka głównych części:

- Rozdział I poświęcony jest diagnozie czynników i zjawisk kryzysowych Miasta Świnoujście w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. Analiza ta stanowi tło i podstawę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Diagnoza opracowana została na podstawie danych Urzędu Miasta, danych pozyskanych z instytucji zewnętrznych, opracowań strategicznych Miasta Świnoujście. Ponadto rozdział zawiera opis delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji dokonanej na podstawie obiektywnych wskaźników. W każdej ze sfer określono zestaw problemów i zjawisk kryzysowych oraz potencjałów lokalnych.

¹ Dz. U. 2017, poz. 1023

- W rozdziale II przedstawiono założenia przyświecające procesowi rewitalizacji w Świnoujściu. Rozdział zawiera zwięzły opis wizji stanu obszaru zdegradowanego po przeprowadzeniu rewitalizacji oraz cele i kierunki działań rewitalizacyjnych, których podjęcie jest niezbędne do rozwiązania zdiagnozowanych problemów. W tej części dokumentu zawarto również zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych w podziale na przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające. Opisano mechanizmy zapewnienia komplementarności, tj. integrowania działań na szczeblu przestrzennym, społecznym, finansowym i organizacyjnym.
- Rozdział III obejmuje zestawienie wszystkich przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz ze strukturą ich finansowania. Zamieszczono w nim ponadto opis działań podejmowanych i przewidzianych do realizacji w celu zapewnienia transparentności procesu oraz zaangażowania jak najszerszej grupy interesariuszy w program rewitalizacji. Przedstawiony został system wdrażania, monitoringu, ewaluacji oraz wprowadzania ewentualnych zmian w dokumencie.
- Rozdział IV prezentuje spójność Gminnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.
- Rozdział V zawiera informacje o konieczności zmian w wybranych uchwałach oraz zmian w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

I. DIAGNOZA

I.1 METODOLOGIA

Dla potrzeb wyznaczenia obszarów zdegradowanych w Gminie Miasto Świnoujście określono zestaw wskaźników diagnozujących poszczególne sfery funkcjonowania w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej (tab. 1). Starano się, by przyjęte wskaźniki, z jednej strony były zgodne z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015, a z drugiej miały charakter ilościowy i w możliwie najlepszy sposób pozwalały na identyfikację negatywnych zjawisk, zachodzących w przestrzeni gminy.

Tab. 1. Wskaźniki wykorzystane do wyznaczenia obszarów zdegradowanych w mieście Świnoujście.

sfera	zjawisko	wskaźnik
Sfera społeczna	Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] Udział długotrwale bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]
	Poziom ubóstwa	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców [osoby] Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową (bezrobocie i niepełnosprawność) na 1.000 mieszkańców [osoby] Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców [rodziny]
	Poziom przestępczości	Przestępstwa o charakterze kryminalnym ogółem na 1.000 mieszkańców [przestępstwa] Wypadki drogowe ogółem na 1.0000 mieszkańców [wypadki]
	Poziom patologii społecznej	Niebieskie karty na 1.000 mieszkańców [niebieskie karty] Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię na 1.000 mieszkańców [osoby]
	Poziom edukacji	Średni wynik sprawdzianu w klasie VI (język polski, matematyka, język obcy) [%] Średni wynik egzaminu gimnazjalnego (język polski, historia i WOS, matematyka, przedmioty przyrodnicze) [%]
	Poziom kapitału społecznego	Frekwencja w wyborach parlamentarnych [%]
	Poziom kapitału ludzkiego	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem [%]
Sfera gospodarcza	Poziom przedsiębiorczości	Podmioty gospodarcze zarejestrowane na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.] Podmioty gospodarcze, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.]
Sfera środowiskowa	Jakość środowiska	Natężenie ruchu kołowego na ulicach miasta [kategoria dróg]

sfera	zjawisko	wskaźnik
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Poziom infrastruktury technicznej	Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej [stanowiska] Udział długości ulic wymagających remontu w długości ulic ogółem [%]
	Poziom infrastruktury społecznej	Mieszkania komunalne i socjalne na 1.000 mieszkańców [mieszkania]
Sfera techniczna	Poziom stanu technicznego obiektów budowlanych	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w liczbie budynków mieszkalnych ogółem [%]
	Poziom dziedzictwa kulturowego	Obiekty zabytkowe na 1.0000 mieszkańców [obiekty]

Źródło: opracowanie własne.

Mierniki dobrano w taki sposób, by każda ze sfer była opisana przez kilka wskaźników cząstkowych, obrazujących zróżnicowane zjawiska społeczno-gospodarcze, co umożliwiło dokładniejszą identyfikację obszarów zdegradowanych na terenie gminy. Dotyczyło to przede wszystkim zjawisk w zakresie sfery społecznej, która stanowi istotę działań rewitalizacyjnych (pozostałe sfery w myśl Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 w zakresie rewitalizacji traktowane są jako uzupełniające). Część z przyjętych wskaźników ma charakter stymulant, a pozostałe są destymulantami. Stymulanty to cechy, których wysoka wartość wskaźnika wyraża wysoki stopień rozwoju społeczno-gospodarczego, a niska – degradację w tym zakresie. W przypadku destymulant sytuacja jest odwrotna. Wysokie wartości wskaźnika obrazują degradację społeczno-gospodarczą, a niskie wartości – wysoki stopień rozwoju w tym zakresie.

Szczególne znaczenie dla identyfikacji obszarów zdegradowanych ma koncentracja zjawisk niekorzystnych, stąd też skupiono się na wyznaczeniu obszarów, w których wskaźniki dla poszczególnych cech mają wartości niekorzystne lub bardzo niekorzystne, które oznaczają degradację społeczno-gospodarczą w zakresie danego zjawiska. W przypadku stymulant, są to wartości znacząco odbiegające od wartości referencyjnej (średniej dla miasta) in minus, z kolei w przypadku destymulant – wartości znacząco odbiegające od wartości referencyjnej in plus. Identyfikacji obszarów zdegradowanych na terenie miasta dokonano na podstawie nagromadzenia wartości niekorzystnych lub bardzo niekorzystnych dla poszczególnych sfer, w szczególności uwzględniając obszary, w których ma miejsce koncentracja negatywnych zjawisk w zakresie sfery społecznej.

W analizie wykorzystano głównie dane z zasobów Urzędu Miasta Świnoujście, Powiatowego Urzędu Pracy w Świnoujściu, Komendy Miejskiej Policji w Świnoujściu, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Świnoujściu i Państwowej Komisji Wyborczej w Warszawie, a także aktualne dokumenty planistyczne i strategiczne oraz dostępne materiały kartograficzne. Większość wskaźników opracowano dla danych z 2015 i 2016 roku.

I.2 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA W UKŁADZIE REGIONALNYM

Świnoujście położone jest między Morzem Bałtyckim a Zalewem Szczecińskim, w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego. Zabudowania miasta leżą na 3 wyspach: Uznam (centrum Świnoujścia), Wolin (osiedla: Warszów, Przytór i Łunowo) i Karsibór (Osiedle Karsibór), które oddzielone są od siebie cieśniną Świny i Starą Świną. W granicach administracyjnych miasta znajdują się w sumie 44 wyspy oraz znaczny obszar Zalewu Szczecińskiego. W sensie administracyjnym, Świnoujście stanowi gminę miejską, a zarazem miasto na prawach powiatu. Miasto sąsiaduje z gminą miejsko-wiejską Międzyzdroje (powiat kamieński) od wschodu i Republiką Federalną Niemiec od zachodu. Miasto zajmuje powierzchnię 197,23 km², z czego 91,2 km² to powierzchnia lądowa, a 106,0 km² to powierzchnia wód. Według danych GUS, w 2015 r. miasto liczyło 41152 mieszkańców. Duża powierzchnia miasta sprawia, że Świnoujście posiada gęstość zaludnienia najniższą wśród miast na prawach powiatu (209 osób na km²).

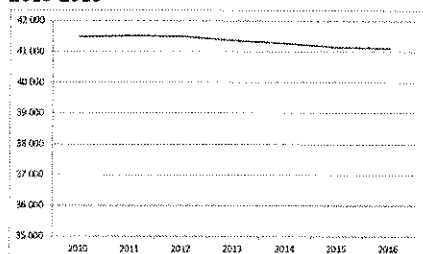
Wyspiarskie położenie przyczyniło się do rozlokowania różnych funkcji miasta na poszczególnych wyspach (Strategia Rozwoju Miasta na lata 2014-2020):

- wyspa Uznam – przewaga funkcji o charakterze ogólnomiejskim, w tym funkcji: administracyjnych, mieszkaniowych i usługowych, a także turystyczno-uzdrowiskowych oraz militarnych;
- wyspa Wolin – zdominowana przez funkcje z obszaru gospodarki morskiej i obiekty związane z obsługą transportową (terminal promów morskich, dworzec kolejowy i autobusowy), które mają istotny wpływ na strukturę i zagospodarowanie przestrzenne tej części miasta. Zabudowa mieszkaniowa przybiera formę ekstensywną;
- wyspa Karsibór – obszar odbiegający od miejskiej formy zagospodarowania ze względu na naturalne uwarunkowania. Występuje zabudowa niska rozproszona (jednorodzinna) otoczona lasami, terenami rolnymi i naturalnymi nieużytkami. Rozwija się tu głównie agroturystyka.

Analizując wybrane na potrzeby diagnozy wskaźniki² (tab. 2), należy ocenić sytuację społeczno-gospodarczą miasta jako dobrą, co wynika głównie z jego korzystnego położenia i właściwego wykorzystania jego potencjału. W zakresie sfery społecznej gmina cechuje się niskim poziomem bezrobocia, niskim poziomem ubóstwa, niskim poziomem patologii społecznej, dość wysokim poziomem edukacji i aktywności społecznej. Podobnie korzystna sytuacja występuje również w innych analizowanych sferach, zwłaszcza w zakresie sfery gospodarczej, technicznej

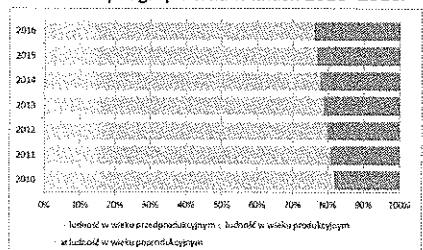
² Do wyliczenia wskaźników opierano się na danych o liczbie ludności dostarczonych przez Urząd Miasta Świnoujście.

Rys. 1. Liczba ludności miasta Świnoujście w latach 2010-2016

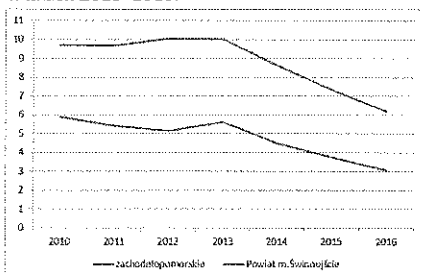
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 2. Struktura ludności miasta Świnoujście wg ekonomicznych grup wieku w latach 2010-2016.

Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 3. Poziom bezrobocia (liczba bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010-2016.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS.

i przestrzenno-funkcjonalnej. Najważniejsze problemy społeczno-gospodarcze miasta to: dość niski poziom kapitału ludzkiego oraz dość wysoki poziom przestępczości.

Tab. 2. Wskaźniki obrazujące poszczególne sfery w zakresie sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Świnoujście³

Zjawisko	Wskaźnik	Miasto
Sfera społeczna		
Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] Udział bezrobotnych długotrwale w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	3,2 1,5
Poziom ubóstwa	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców [osoby] Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową (bezrobocie i niepełnosprawność) na 1.000 mieszkańców [osoby] Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców [rodziny]	51,9 26,8 35,2
Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] Udział bezrobotnych długotrwale w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	3,2 1,5
Poziom ubóstwa	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców [osoby] Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową (bezrobocie i niepełnosprawność) na 1.000 mieszkańców [osoby] Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców [rodziny]	51,9 26,8 35,2
Poziom przestępczości	Przestępstwa o charakterze kryminalnym ogółem na 1.000 mieszkańców [przestępstwa] Wypadki drogowe ogółem na 1.0000 mieszkańców [wypadki]	28,7 8,9
Poziom patologii społecznej	Niebieskie karty na 1.000 mieszkańców [niebieskie karty] Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię na 1.000 mieszkańców [osoby]	1,5 6,8
Poziom edukacji	Średni wynik sprawdzianu w klasie VI (język polski, matematyka, język obcy) [%] Średni wynik egzaminu gimnazjalnego (język polski, historia i WOS, matematyka, przedmioty przyrodnicze) [%]	71,3 50,8
Poziom kapitału społecznego	Frekwencja w wyborach parlamentarnych [%]	50,6
Poziom kapitału ludzkiego	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem [%]	25,2
Sfera gospodarcza		
Poziom przedsiębiorczości	Podmioty gospodarcze na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.] Podmioty gospodarcze, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.]	168,3 46,4
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Poziom infrastruktury technicznej	Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej [stanowiska] Udział długości ulic wymagających remontu w długości ulic ogółem [%]	30,8 16,5

³ W tabeli 2 nie uwzględniono cechy: Natężenie ruchu kołowego na ulicach miasta (sfera środowiskowa), która ma charakter jakościowy

Poziom infrastruktury społecznej	Mieszkania komunalne i socjalne na 1.000 mieszkańców [mieszkania]	31,5
Sfera techniczna		
Poziom stanu technicznego obiektów budowlanych	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w liczbie budynków mieszkalnych ogółem [%]	43,5
Poziom dziedzictwa kulturowego	Obiekty zabytkowe na 10000 mieszkańców [obiekty]	48,9

Źródło: opracowanie własne

O pozytywnej sytuacji miasta Świnoujście świadczy też analiza porównawcza wybranych wskaźników dla miasta i województwa zachodniopomorskiego (dane dla lat 2010-2016).

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

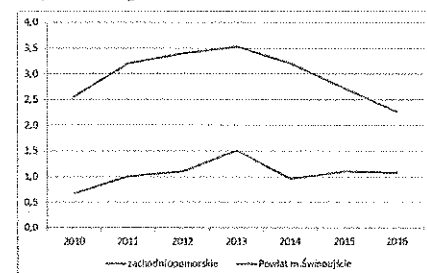
Na sytuację społeczno-gospodarczą miasta w dużym stopniu wpływa jego sytuacja demograficzna. W przypadku miasta Świnoujście w latach 2010-16 liczba ludności utrzymuje się na poziomie ok. 41,0-41,5 tys. mieszkańców, przy czym od 2011 r. występuje stały spadek liczby ludności (rys. 1). Spadek ten jest jednak nieznaczny (o ok. 400 osób, czyli ok. 1,0%), co wskazuje na fakt, że miasto znajduje się w fazie stagnacji. Niepokojącym zjawiskiem w przypadku miasta Świnoujście są jednak niekorzystne trendy demograficzne, przejawiające się wzrostem udziału ludności w wieku poprodukcyjnym kosztem spadku udziałów ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym (rys. 2), co będzie rzutowało na sytuację miasta w najbliższych latach (spadek liczby dzieci, spadek liczby osób pracujących).

POZIOM BEZROBOCIA

Świnoujście na tle średniej dla województwa zachodniopomorskiego cechuje się bardzo niskim poziomem bezrobocia. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w mieście jest o ok. 4 p.p. niższy niż średnio w województwie. Warto jednak zauważyć, że po 2012 r. dysproporcja ta systematycznie się zmniejsza (obecnie wynosi ok. 3 p.p.). W latach 2010-13 poziom bezrobocia w mieście utrzymywał się na poziomie 5-6%, następnie zaczął spadać do poziomu 3,1% w 2016 r. (rys. 3).

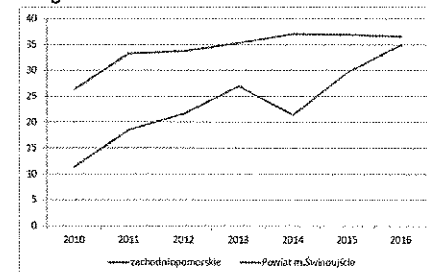
Nieco inaczej wygląda sytuacja miasta w zakresie poziomu bezrobocia długotrwalego (rys. 4 i rys. 5). Udział bezrobotnych długotrwale na 100 osób w wieku produkcyjnym na terenie miasta Świnoujście utrzymuje się w analizowanym okresie na poziomie ok. 1,0%, co przy znacznym spadku ogólnej liczby bezrobotnych w mieście przyczyniło się do znacznego wzrostu udziału bezrobotnych długotrwale w liczbie bezrobotnych ogółem (z 11,4% w 2010 r. do 35,0% w 2016 r.). Świadczy to o utrwaleniu się zjawiska bezrobocia strukturalnego na terenie miasta, co związane jest z występowaniem grupy osób stale bezrobotnych. Omawiana sytuacja występuje

Rys. 4. Poziom bezrobocia (liczba bezrobotnych długotrwale na 100 osób w wieku produkcyjnym) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010-2016.

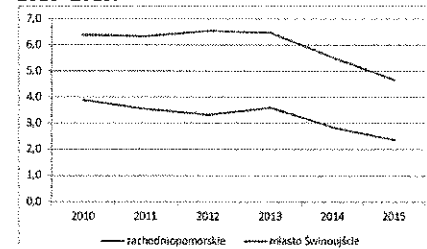
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 5. Poziom bezrobocia (udział bezrobotnych długotrwale w liczbie bezrobotnych ogółem) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010-2016.

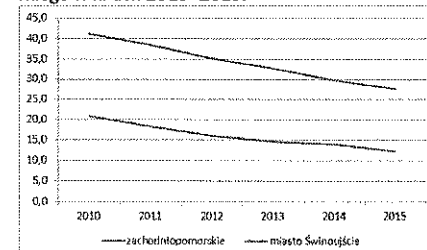
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 6. Poziom ubóstwa (udział osób korzystających z pomocy społecznej) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010-2015.

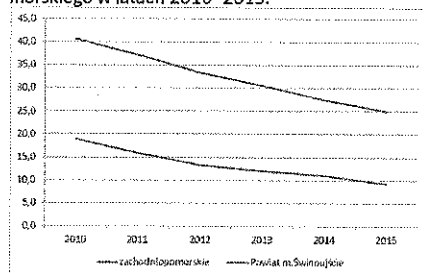
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 7. Poziom ubóstwa (udział dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010-2015.

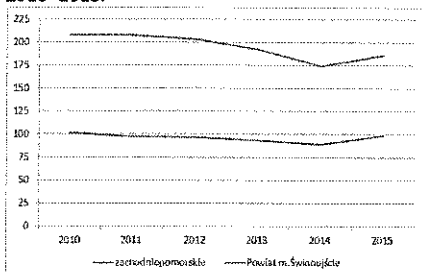
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 8. Poziom ubóstwa (rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci na 1.000 mieszkańców) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2015.

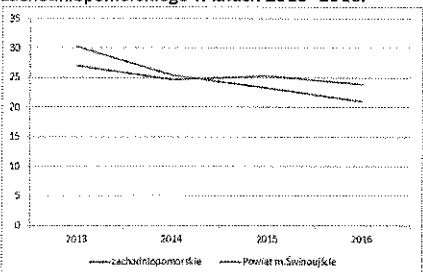
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 9. Poziom ubóstwa (kwota świadczeń rodzinnych na 1 mieszkańca) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2015.

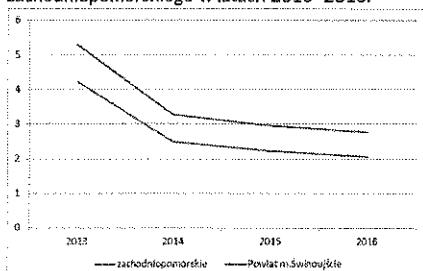
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 10. Poziom przestępczości (przestępstwa stwierdzone przez Policję ogółem na 1.000 mieszkańców) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2013–2016.

Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 11. Poziom przestępczości (przestępstwa drogowe stwierdzone przez Policję na 1.000 mieszkańców) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2013–2016.

Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

także w przypadku województwa zachodniopomorskiego, jednak wzrost udziału bezrobotnych długotrwale w liczbie bezrobotnych ogółem w województwie jest znacznie mniej dynamiczny niż na terenie Świnoujścia.

POZIOM UBÓSTWA

Podobna sytuacja ma miejsce również w zakresie poziomu ubóstwa. Zarówno udział osób korzystających z pomocy społecznej, udział dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny, jak i rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci na 1.000 mieszkańców są w przypadku Świnoujścia znacznie niższe od średniej dla województwa. Co więcej, w zakresie analizowanych wskaźników sytuacja miasta w ostatnich latach znacząco się poprawia. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (rys. 6) zmniejszył się z 3,6% w 2013 r. do 2,3% w 2015 r., udział dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny (rys. 7) spadł z 20,8% w 2010 r. do 12,2% w 2015 r., natomiast liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci na 1.000 mieszkańców (rys. 8) zmniejszył się z 19,0 w 2010 r. do 9,3 w 2015 r. O bardzo korzystnej sytuacji miasta Świnoujście w zakresie poziomu ubóstwa świadczy ponadto kwota świadczeń rodzinnych na 1 mieszkańca, która jest dwukrotnie niższa od średniej dla województwa (rys. 9). Problemem jest utrzymywanie się udziału osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej ogółem na poziomie ok. 30,0% (29,8% w 2014 r. i 29,6% w 2015 r.), co świadczy o tym, że problem ten wymaga stałego monitoringu i dalszych działań zapobiegawczych ze strony władz miasta.

POZIOM PRZESTĘPCZOŚCI

Jednym z najpoważniejszych problemów społecznych miasta jest z kolei dość wysoki poziom przestępczości, co wynika z przygranicznego położenia miasta oraz pełnienia funkcji turystycznych. O istotności tego problemu świadczy m.in. liczba przestępstw stwierdzonych przez Policję ogółem na 1.000 mieszkańców. W przypadku miasta ich liczba zmniejszyła się z poziomu 27,0 w 2013 r. do 23,8 w 2016 r., jednak spadek ten był znacznie mniej dynamiczny niż w przypadku województwa zachodniopomorskiego (gdzie zmniejszył się z poziomu 30,3 w 2013 do 21,0 w 2016 r.), przez co miasto Świnoujście cechuje się obecnie nieco wyższym poziomem przestępczości niż średnia dla województwa (w 2013 r. sytuacja była odwrotna) (rys. 10). Pozostałe wykorzystane w analizie wskaźniki dotyczące przestępczości są w całym analizowanym okresie wyższe w mieście od średniej dla województwa. Liczba przestępstw drogowych stwierdzonych przez Policję na 1.000 mieszkańców, mimo że zmniejszyła się z poziomu 5,3 w 2013 r. do 2,8 w 2016 r., to i tak utrzymuje się o ok. 0,9 wyżej od średniej dla województwa (rys. 11). Liczba przestępstw przeciwko rodzinie i opiece stwierdzonych przez Policję na 1.000 mieszkańców zmniejszyła się w mieście z poziomu 1,08 w 2013 r. do 0,56 w 2015 r. i wzrosła do 0,66 w 2016 r., co

znacząco przewyższa średnią dla województwa (rys. 12).

POZIOM PATOLOGII SPOŁECZNEJ

Sytuacja miasta w zakresie poziomu patologii społecznej jest dość złożona. Miasto cechuje się bardzo niską liczbą niebieskich kart na 1.000 mieszkańców (1,5), natomiast dość poważnym problemem miasta są alkoholizm i narkomania. Udział osób korzystających z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej ogółem w przypadku miasta Świnoujście wynosił 12,0% w 2014 r. i 13,1% w 2015 r., podczas gdy średnio w województwie było to: 3,5% w 2014 r. i 3,8% w 2015 r.

POZIOM EDUKACJI

Miasto Świnoujście cechuje się dość wysokim poziomem edukacji, jednak sytuacja miasta w tym zakresie nie jest aż tak korzystna, jak w przypadku poziomu bezrobocia czy poziomu ubóstwa. Średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej w przypadku Świnoujścia wyniósł: 71,2% w 2015 r. i 62,7% w 2016 r. (średnia dla województwa wyniosła odpowiednio 68,7% w 2015 r. i 62,7% w 2016 r.). Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w przypadku miasta (rys. 13) również kształtuje się na poziomie średniej dla województwa, przy czym jest on nieznacznie niższy (średnia dla lat wyniosła odpowiednio 53,0% dla miasta i 53,5% dla województwa zachodniopomorskiego). Należy jednak pamiętać, że średnia dla województwa jest w znacznym stopniu zawyżona wysokim poziomem edukacji w mieście Szczecin.

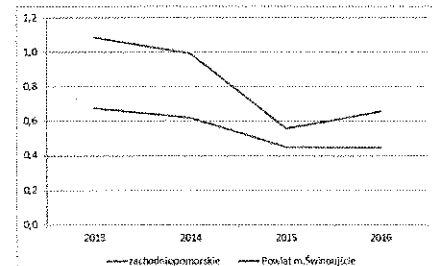
POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

Podobnie do poziomu edukacji kształtuje się sytuacja Świnoujścia w zakresie poziomu kapitału społecznego. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. w mieście wyniosła 40,31% (przy średniej dla województwa 44,15%), a frekwencja w wyborach parlamentarnych w 2015 r. – 50,59% (przy średniej dla województwa 45,88%), co świadczy o zdecydowanie większej mobilizacji mieszkańców w przypadku wyborów o zasięgu ogólnopolskim.

POZIOM KAPITAŁU LUDZKIEGO

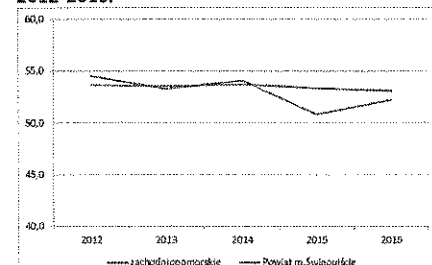
Dość poważnym problemem miasta Świnoujście jest niski w stosunku do średniej dla województwa poziom kapitału ludzkiego. Nie dość, że sytuacja miasta w tym zakresie jest znacznie mniej korzystna niż średnio w województwie, to jeszcze stały wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym (rys. 14) oraz indeksu starości (rys. 15) w analizowanych latach, świadczy o postępie procesów depopulacji na terenie miasta. W latach 2010–2016 udział osób w wieku poprodukcyjnym w przypadku Świnoujścia wzrósł z 18,3% do 24,1%, natomiast indeks starości z poziomu 117,9 do 169,2. Co więcej dynamika procesów starzenia się na

Rys. 12. Poziom przestępczości (przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece stwierdzone przez Policję na 1.000 mieszkańców) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2013–2016.

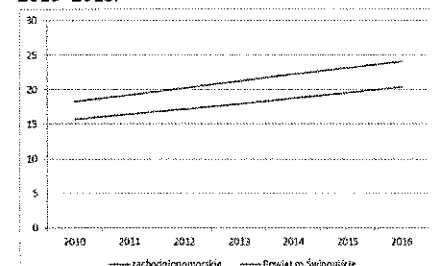
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 13. Poziom edukacji (średni wynik egzaminu gimnazjalnego) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2012–2016.

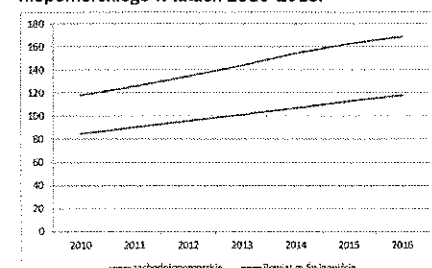
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 14. Poziom kapitału ludzkiego (udział osób w wieku poprodukcyjnym) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2016.

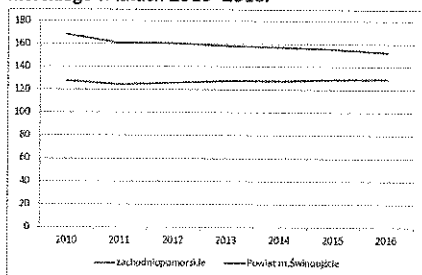
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 15. Poziom kapitału ludzkiego (indeks starości) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2016.

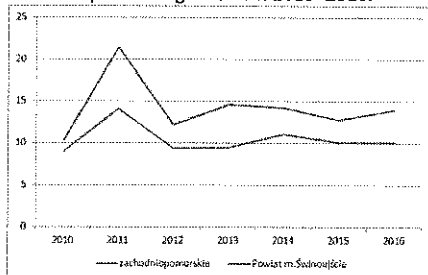
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 16. Poziom przedsiębiorczości (liczba podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2016.

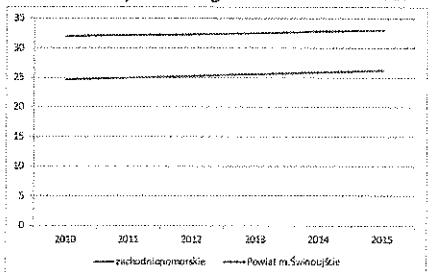
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 17. Poziom kondycji przedsiębiorstw (podmioty gospodarcze wyrejestrowane na 1.000 mieszkańców) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2016.

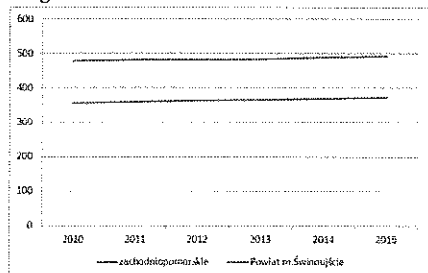
Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 18. Poziom infrastruktury techniczno-społecznej (przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2015.

Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

Rys. 19. Poziom infrastruktury techniczno-społecznej (mieszkania na 1.000 mieszkańców) w mieście Świnoujście na tle województwa zachodniopomorskiego w latach 2010–2015.

Źródło: oprac. własne na podst. danych Banku Danych Lokalnych GUS.

teren miasta jest nieco szybsza niż w województwie (w przypadku udziału osób w wieku poprodukcyjnym różnica między miastem a województwem wzrosła z 2,6 p.p w 2010 r. do 3,7 p.p. w 2016 r., natomiast w przypadku indeksu starości z 33,1 w 2010 r. do 55,1 w 2016 r.).

POZIOM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Bardzo korzystnie wypada z kolei poziom przedsiębiorczości – liczba podmiotów gospodarczych na 1.000 mieszkańców w Świnoujściu jest znacznie wyższa niż średnia dla województwa zachodniopomorskiego (rys. 16). Warto jednak zauważyć, że w ostatnich latach poziom przedsiębiorczości w mieście zmniejszył się ze 168,5 w 2010 r. do 153,1 w 2016 r., podczas gdy w tym samym czasie średnia dla województwa nieznacznie się zwiększyła. Na wysoki poziom przedsiębiorczości wpływa przede wszystkim znaczny udział podmiotów usługowych, które w 2016 r. stanowiły 82,7% ogółu podmiotów gospodarczych w mieście. Podmioty usługowe charakteryzują się jednak znaczną dynamiką na rynku pracy, co wpływa na znaczną (wyższą niż średnia dla województwa) liczbę podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych na 1.000 mieszkańców (rys. 17). Niski poziom kondycji przedsiębiorstw⁴ jest jednym z najpoważniejszych problemów społeczno-gospodarczych w mieście.

POZIOM INFRASTRUKTURY TECHNICZNO-SPOŁECZNEJ

Miasto Świnoujście cechuje się dość wysokim poziomem infrastruktury techniczno-społecznej. Mimo iż w mieście znaczny udział stanowi zabudowa wielorodzinna, co wpływa na znaczną liczbę mieszkań na 1.000 mieszkańców (493 w 2016 r.) (rys. 19), co jest typowe dla miast, to jednak powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę jest znacznie wyższa od średniej dla województwa (33,1 m² w 2016 r.) (rys. 18). Jednocześnie miasto Świnoujście wyróżnia się dość wysokim poziomem stanu technicznego budynków, na co wpływa znacznie niższy od średniej wartości w województwie udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych. Według danych Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 r. w mieście wyniósł on: 44,9%, podczas gdy średnio w województwie: 54,7%.

PODSUMOWANIE

Mimo pozytywnej oceny ogólnej sytuacji społeczno-ekonomicznej miasta Świnoujście należy stwierdzić, że jest ona mocno zróżnicowana przestrzennie, na co wskazuje się m.in. w Strategii Rozwoju Miasta na lata 2014-2020 i Zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Świnoujście. W obu dokumentach podkreślono wyraźne dysproporcje w rozwoju społeczno-gospodarczym poszczególnych części miasta i koncentrację negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych w określonych strefach.

⁴ Poziom kondycji przedsiębiorstw rozumiany jest jako liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych na 1000 mieszkańców i wyraża stopień rotacji podmiotów gospodarczych na lokalnym rynku pracy.

I.3 DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W PRZESTRZENI GMINY⁵

I.3.1 SFERA SPOŁECZNA

POZIOM BEZROBOCIA

Miasto Świnoujście charakteryzuje się bardzo niskim poziomem bezrobocia, o czym świadczy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (3,2%) oraz udział bezrobotnych długotrwale w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (1,5%), co wynika z pełnionych funkcji. Miasto jest znaczącym ośrodkiem turystyczno-uzdrowiskowym i gospodarki morskiej, które uzupełnione są funkcją przemysłową i handlem. Funkcje te stanowią podstawę rozwoju ekonomicznego miasta. Mimo ogólnie pozytywnej sytuacji miasta w zakresie poziomu bezrobocia, można wyróżnić obszary, w których problem bezrobocia jest zauważalny. Dotyczy to przede wszystkim obszaru Warszowa (rys. 20), w mniejszym stopniu również Karsiboru oraz centralnej części miasta. Szczególnie niekorzystna sytuacja w zakresie poziomu bezrobocia występuje na ulicach: Karsiborskiej, Wierzbowej i Promowej (tab. 3).

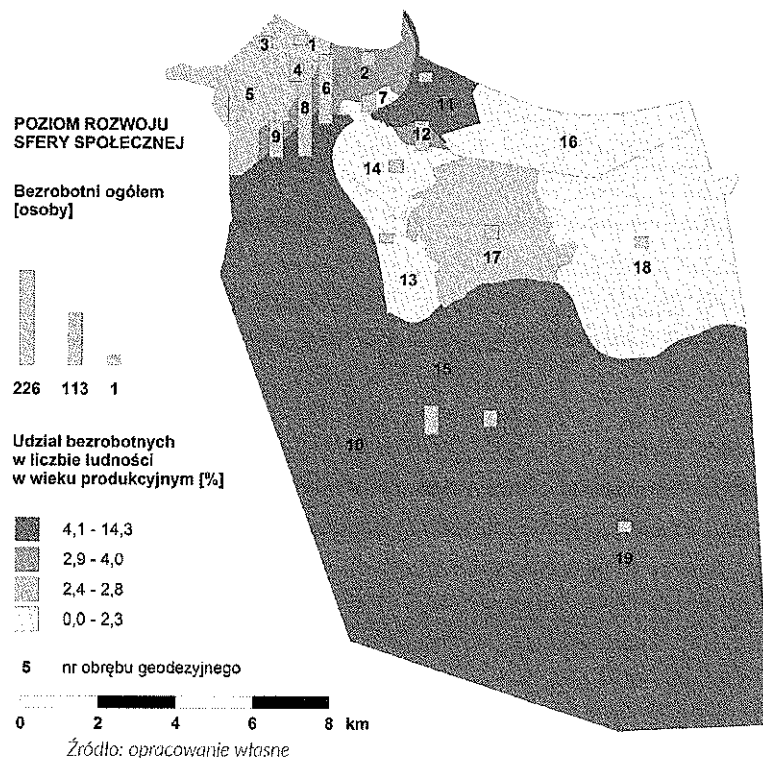
Tab. 3. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu bezrobocia.

Wskaźnik: Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	
Wartości	Ulice
niekorzystne (3,2-10,0%)	Rybaki, Niedziałkowskiego, Piastowska, Grunwaldzka, Chrobrego, Staszica, Niecała, Owocowa, Hołdu Pruskiego, Chopina, Konstytucji 3 Maja, Reja, Gdyńska, Krzywa, Barlickiego, Matejki, Kościuszki, Paderewskiego, Łużycka, Marynarzy, Berna, Brzozowa, Trzcinowa, Wyszyńskiego, Szwedzka, Batalionów Chłopskich, Węgierska, 1 Maja, Plac Wolności, Armii Krajowej, Holenderska, Modrzejewskiej, Osadników Wojskowych
bardzo niekorzystne (pow. 10,0%)	Grodzka, Krzywoustego, Wierzbowa, Bunkrowa, Promowa, Dąbrowskiego, Karsiborska
Wskaźnik: Udział bezrobotnych długotrwale w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	
Wartości	Ulice
niekorzystne (1,5-5,0%)	Reja, Barlickiego, Paderewskiego, Ludzi Morza, Marynarzy, Plac Wolności, Batalionów Chłopskich, Krzywa, Matejki, Kościuszki, Piłsudskiego, Chopina, Konstytucji 3 Maja, Hołdu Pruskiego, Staszica, Chrobrego, Gdyńska, 1 Maja, Wyszyńskiego, Holenderska, Armii Krajowej, Brzozowa, Modrzejewskiej, Berna
bardzo niekorzystne (pow. 5,0%)	Wierzbowa, Promowa, Karsiborska

Źródło: opracowanie własne

⁵ Jako podstawę do obliczania wskaźników w sferze społecznej i gospodarczej wykorzystano liczbę mieszkańców obszaru rewitalizacji, natomiast zgodnie z zasadami statystyki publicznej przeliczano liczbę poszczególnych zjawisk na 100 lub 1000 mieszkańców w zależności od wskaźnika i wytycznych określonych w Zasadach realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020.

Rys. 20. Poziom bezrobocia w obrębach geodezyjnych Świnoujścia w 2016 r.

Poziom bezrobocia w odniesieniu do wyznaczonych obszarów re-witalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	3,2	3,5	3,1	5,1	5,8
Udział bezrobotnych długotrwale w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	1,5	1,5	1,4	2,4	1,4

POZIOM UBÓSTWA

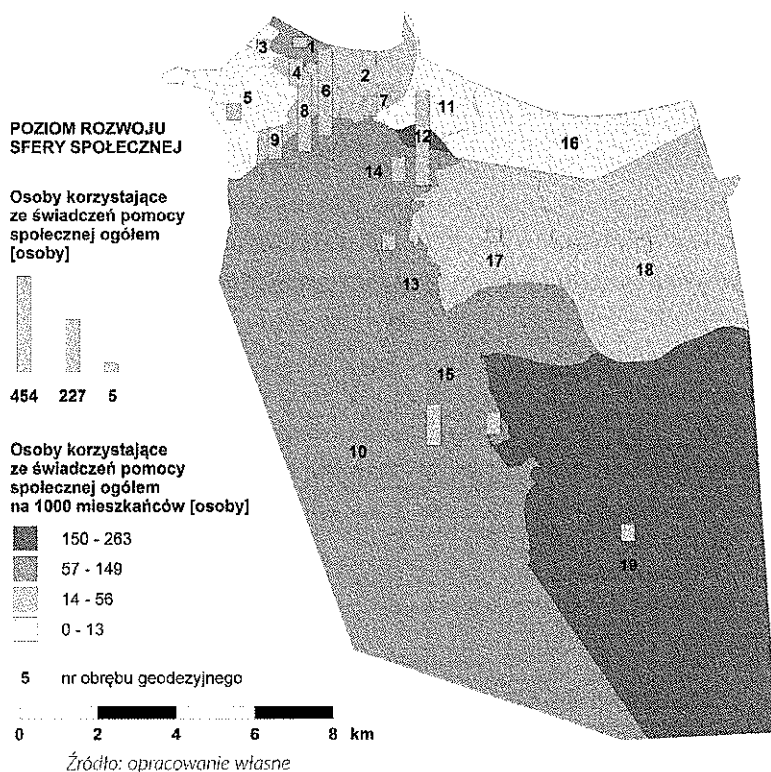
Z problemem bezrobocia silnie skorelowane jest zjawisko ubóstwa. Tak- że i w tym zakresie miasto jako całość charakteryzuje się niskim pozio- mem ubóstwa, o czym świadczy liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców (51,9), liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową (bezrobocie i niepełnosprawność) na 1.000 mieszkań- ców (26,8) oraz liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców (35,2).

Jednakże zjawisko ubóstwa wykazuje większy (niż zjawisko bezro- bocia) stopień koncentracji w przestrzeni miasta. Problem ubóstwa kon- centruje się głównie na obszarze Karsiboru, a w pewnym zakresie rów- nież na terenie Warszowa (w pobliżu ulicy Barlickiego) oraz w centralnej

części miasta (rys. 21). Szczególnie niekorzystna sytuacja w zakresie poziomu ubóstwa występuje na ulicach: Bema, Osadników Wojskowych, Dąbrowskiego i Holenderskiej, Brzozowej, Szwedzkiej, Karsiborskiej, Modrzejewskiej, Promowej, Steyera i Barkowej (tab. 4).

Ogółem w Świnoujściu w 2015 r. dodatki mieszkaniowe otrzymywało 565 rodzin. Najwięcej tych rodzin zamieszkiwało obszar centrum – było to 70,97% wszystkich korzystających z tej formy wsparcia. Ponadto w tym fragmencie miasta zauważyć można tendencję wzrostową. W centrum najbardziej niekorzystną sytuację wykazywały w 2015 r. ul. Grunwaldzka (na której zamieszkiwały 63 rodziny otrzymujące dodatki mieszkaniowe) oraz Monte Cassino (69 rodzin), co stanowi odpowiednio 11,15% i 12,21% ogółu przyznanych w mieście dodatków mieszkaniowych. Również niektóre ulice Warszowa wskazują na ubóstwo mieszkańców, mierzone korzystaniem z dodatków mieszkaniowych – np. przy ul. Modrzejewskiej dodatki otrzymują 43 rodziny, tj. 7,61% ogółu rodzin korzystających z tego wsparcia. W sumie dodatki mieszkaniowe wypłacane mieszkańcom Warszowa stanowią 15,04% ogółu tych świadczeń w mieście.

Rys. 21. Poziom ubóstwa w obrębach geodezyjnych Świnoujścia w 2016 r.

Tab. 4. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu ubóstwa.

Wskaźnik: Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (51,9-120,0)	Krzywa, Barlickiego, Wyspiańskiego, Hołdu Pruskiego, Sosnowa, Wierzbowa, Niecała, Poznańska, Monte Cassino, Niedziałkowskiego, Marynarzy, Narutowicza, Sikorskiego, Batalionów Chłopskich, Armii Krajowej, Norweska, Wyszyńskiego
bardzo niekorzystne (pow. 120,0)	Brzozowa, Szwedzka, Bema, Osadników Wojskowych, Karsiborska, Modrzejewskiej, Dąbrowskiego, Holenderska, Promowa, Steyera, Barkowa
Wskaźnik: Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową	
Wartości	Ulice
niekorzystne (26,8-65,0)	Marynarzy, 1 Maja, Trzcina, Brzozowa, Krzywa, Hołdu Pruskiego, Plac Wolności, Konstytucji 3 Maja, Sosnowa, Wyspiańskiego, Niecała, Armii Krajowej, Monte Cassino, Wyszyńskiego, Narutowicza, Sikorskiego, Poznańska
bardzo niekorzystne (pow. 65,0)	Norweska, Batalionów Chłopskich, Karsiborska, Szwedzka, Osadników Wojskowych, Bema, Modrzejewskiej, Promowa, Dąbrowskiego, Holenderska, Steyera, Barkowa
Wskaźnik: Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (35,2-100,0)	Kościuszki, Hołdu Pruskiego, Łużycka, Poznańska, 1 Maja, Barlickiego, Narutowicza, Sikorskiego, Marynarzy, Niecała, Batalionów Chłopskich, Niedziałkowskiego, Wyszyńskiego, Monte Cassino, Ludzi Morza, Armii Krajowej, Jana Pawła II, Skandynawska, Węgierska, I Armii Wojska Polskiego, Modrzejewskiej, Brzozowa
bardzo niekorzystne (pow. 100,0)	Osadników Wojskowych, Holenderska, Odnowców, Bema, Prusa, Bema, Dąbrowskiego

Źródło: opracowanie własne

Poziom ubóstwa w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców [osoby]	51,9	101,0	41,5	141,2	200,2
Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową (bezrobocie i niepełnosprawność) na 1.000 mieszkańców [osoby]	26,8	47,9	23,2	68,4	92,7
Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców [rodziny]	35,2	34,7	26,6	35,7	43,5

Analiza danych z podatków dochodowych od osób fizycznych (PIT) dla lat 2007–2011 wykazała praktycznie stały wzrost średnich przychodów mieszkańców miasta (rys. 22) oraz spadek udziału osób osiągających najniższe przychody (rys. 23), co wskazuje na wyraźną poprawę sytuacji w zakresie poziomu ubóstwa w mieście. Mimo to nadal utrzymuje się dość znaczny udział ludności o najniższych przychodach (po-

niżej 2000 zł miesięcznie), które w 2011 r. stanowiły 51,6% ogółu osób rozliczających PIT.

POZIOM PRZESTĘPCZOŚCI

Jednym z najważniejszych problemów społecznych Świnoujścia jest dość wysoki poziom przestępczości, co wynika z przygranicznego położenia miasta, znacznej migracji ludzi powodującej ponadprzeciętną liczbę osób niebędących mieszkańcami miasta (zjawisko tzw. importu przestępczości), a także dużej liczby turystów i kuracjuszy odwiedzających miasto, głównie w okresie letnim. Wpływa to m.in. na znaczną liczbę przestępstw o charakterze kryminalnym ogółem na 1.000 mieszkańców (28,7) oraz wypadków drogowych ogółem na 10.000 mieszkańców (8,9). Przestępstwa o charakterze kryminalnym koncentrują się przede wszystkim wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. W mieście można zaobserwować tendencję spadkową występowania przestępstw kryminalnych. Tym niemniej w badanych obszarach można stwierdzić, że koncentracja przestępstw o charakterze kryminalnym występuje w centrum miasta (np. ulica Dąbrowskiego – tab. 5), z kolei na peryferyjnych osiedlach miasta przestępstwa takie występują tylko na pojedynczych ulicach (np. ulica Skandynawska). Natomiast wypadki drogowe koncentrują się głównie w centralnej części miasta (np. ulice Karsiborska, Armii Krajowej i Plac Wolności – tab. 5) oraz na Warszawie, na ulicach dojazdowych do miasta (Barlickiego, Ludzi Morza).

Tab. 5. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu przestępczości.

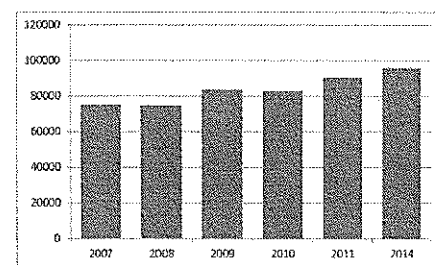
Wskaźnik: Przestępstwa o charakterze kryminalnym ogółem na 1.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (28,7-100,0)	Czeska, Wybrzeże Władysława IV, 11 Listopada, Bunkrowa, Karsiborska, Wierzbowa, Plac Wolności, Armii Krajowej
bardzo niekorzystne (pow. 100,0)	Skandynawska, Dąbrowskiego
Wskaźnik: Wypadki drogowe ogółem na 10.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (8,9-30,0)	Kołłątaja, Kościuszki, Szkolna, Chrobrego, Staszica
bardzo niekorzystne (pow. 30,0)	Barlickiego, Kenzyńskiego, Maja, Główna, Władysława, Marynarski, Piłsudskiego, Ludzi Morza, Karsiborska, Plac Wolności, Armii Krajowej

Źródło: opracowanie własne

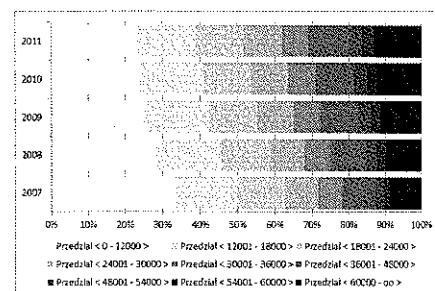
Poziom przestępczości w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Przestępstwa o charakterze kryminalnym ogółem na 1.000 mieszkańców [przestępstwa]	28,7	22,4	33,9	10,4	14,0
Wypadki drogowe ogółem na 10.000 mieszkańców [wypadki]	8,9	23,9	42,1	0,0	11,4

Rys. 22. Średnie roczne przychody mieszkańców miasta Świnoujście w latach 2007-2011.

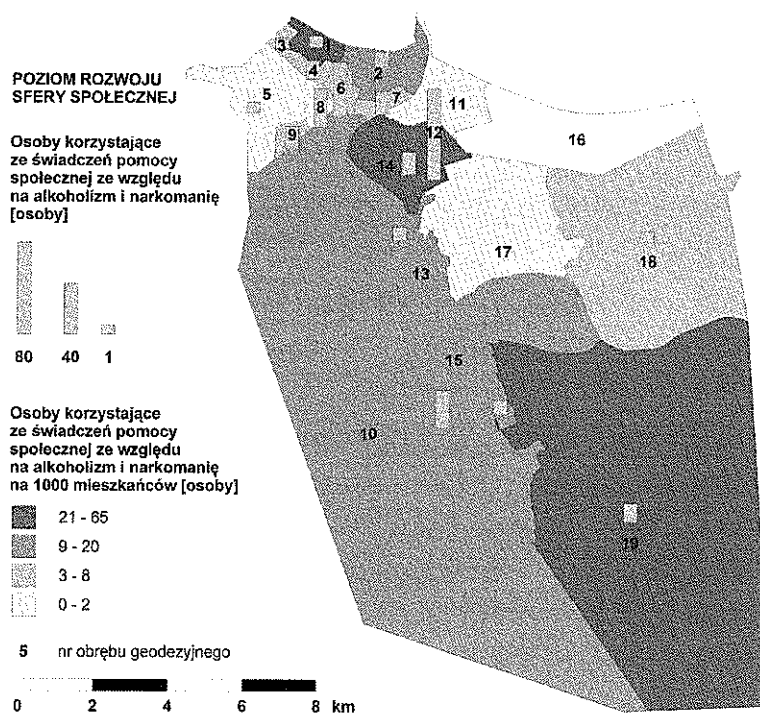
Rys. 23. Struktura rocznych przychodów mieszkańców miasta Świnoujście w latach 2007-2011.

POZIOM PATOLOGII SPOŁECZNEJ

Z uwagi na bardzo niski poziom bezrobocia oraz niski poziom ubóstwa, miasto jako całość cechuje się niskim poziomem patologii społecznej, na co wskazuje: liczba niebieskich kart na 1 000 mieszkańców (1,5) i liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię na 1 000 mieszkańców (6,8). Problem patologii społecznej w przypadku Świnoujścia dotyczy obszaru Warszowa i Karsiboru, w mniejszym stopniu centralnej części miasta (rys. 24). Bardzo niekorzystna sytuacja w zakresie poziomu patologii społecznej występuje na ulicy Modrzejewskiej (tab. 6), a w zakresie poszczególnych zjawisk również na ulicach: Narutowicza, Paderewskiego, Węgierskiej, I Armii Wojska Polskiego, Odrowców, Osadników Wojskowych i Placu Wolności – w przypadku niebieskich kart na 1 000 mieszkańców oraz Brzozowej, Barkowej, Holenderskiej, Promowej, Steyera i Dąbrowskiego – w przypadku osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię na 1.000 mieszkańców.

Rys. 24. Poziom patologii społecznej w obrębach geodezyjnych Świnoujścia w 2016 r.

Oszacowanie skali problemu uzależnienia na terenie miasta jest trudne z uwagi na znaczny odsetek osób dotkniętych problemem, które nie szukają wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych. Skalę tego problemu przedstawia Raport z realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania

Narkomanii w roku 2015. Analizując raport nie można jednoznacznie stwierdzić tendencji wzrostowej czy spadkowej problemu uzależnienia. Dane, które przedstawiono w dokumencie, wskazują na spadek liczby osób z problemem alkoholowym oraz lekki wzrost narkomanii. Dane te jednak nie przedstawiają faktycznej wielkości problemu, gdyż nie każda osoba uzależniona szuka pomocy u specjalisty.

Tab. 6. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu patologii społecznej.

Wskaźnik: Niebieskie karty na 1.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (1,5-5,0)	Szkolna, Grunwaldzka, Barlickiego, Staszica, Gdyńska, Chrobrego, Monte Cassino, Piastowska, Krzywa, Kołłątaja, Niedziałkowskiego, Batalionów Chłopskich
bardzo niekorzystne (pow. 5,0)	Narutowicza, Paderewskiego, Młodziejewskiej, Wołoskiej, Odnowy, Łąkotników, Wiskowych, Plac Wolności, Tama Wolności, Polskiego
Wskaźnik: Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanie na 1.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (6,8-50,0)	Chopina, Plac Wolności, Norweska, Piłsudskiego, Okólna, Niedziałkowskiego, Wyszyńskiego, Armii Krajowej, Marynarzy, Szwedzka, Kanałowa
bardzo niekorzystne (pow. 50,0)	Brzozowa, Bartkowi, Młodziejewskiej, Holenderska, Promowa, Dąbrowskiego, Piłsudskiego

Źródło: opracowanie własne

Poziom patologii społecznej w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Niebieskie karty na 1.000 mieszkańców [niebieskie karty]	1,5	1,7	1,4	1,5	1,9
Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanie na 1.000 mieszkańców [osoby]	6,8	16,7	4,2	20,8	35,2

POZIOM EDUKACJI

Na korzystną sytuację społeczną miasta wpływa także dość wysoki poziom edukacji, na co wskazują wysoki średni wynik sprawdzianu po VI klasie szkoły podsta wowej (71,3%) oraz dość wysoki średni wynik egzaminu gimnazjalnego (50,8%). Wyniki uzyskiwane przez uczniów ze Świnoujścia są wyższe od średnich dla województwa zachodniopomorskiego odpowiednio o 0,82 pkt. w przypadku sprawdzianu po VI klasie szkoły podstawowej i 2,08 pkt w przypadku egzaminu gimnazjalnego (Strategia Rozwoju Miasta na lata 2014-2020). Sytuacja w zakresie poziomu edukacji w przypadku Świnoujścia jest jednak dość znacznie zróżnicowana przestrzennie. Szczególnie niekorzystna sytuacja w tym zakre-

się występuje na obszarze Karsiboru (tab. 7), a częściowo też Warszawa. W przeciwieństwie do innych analizowanych wskaźników w zakresie poziomu edukacji, na obszarze miasta nie występują obszary o bardzo niekorzystnej sytuacji w tym zakresie.

Tab. 7. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu edukacji

Wskaźnik: Średni wynik sprawdzianu w klasie VI (język polski, matematyka, język obcy)	
Wartości	Ulice
niekorzystne (65,0-71,3%)	Grunwaldzka, Kołtąta, Matejki, 1 Maja, Barkowa, Głęboka, Brzozowa, I Armii Wojska Polskiego, Kanałowa, Miodowa, Ogrodowa, Osadników Wojskowych, Owocowa, Promowa, Prosta, Trzcinowa, Warzywna, Wąska, Wierzbowa, Gdyńska, 11 Listopada, Grodzka, Karsiborska, Krzywa, Kujawska, Lechicka, Łużycka, Markiewiczza, Steyera, Odrowców, Poznańska, Szkolna, Barlickiego, Białoruska, Bunkrowa, Czeska, Holenderska, Jana Pawła II, Jaracza, Ludzi Morza, Modrzejewskiej, Niecała, Norweska, Okólna, Porębskiego, Skandynawska, Sosnowa, Szwedzka, Węgierska
Wskaźnik: Średni wynik egzaminu gimnazjalnego (język polski, historia i WOS, matematyka, przedmioty przyrodnicze)	
Wartości	Ulice
niekorzystne (45,0-50,8%)	1 Maja, Barkowa, Brzozowa, I Armii Wojska Polskiego, Głęboka, Kanałowa, Miodowa, Ogrodowa, Owocowa, Prosta, Osadników Wojskowych, Promowa, Trzcinowa, Warzywna, Wąska, Wierzbowa, Barlickiego, Białoruska, Bunkrowa, Czeska, Holenderska, Jana Pawła II, Jaracza, Ludzi Morza, Modrzejewskiej, Niecała, Norweska, Porębskiego, Okólna, Skandynawska, Sosnowa, Szwedzka, Węgierska, Bohaterów Września, Chopina, Chrobrego, Herberta, Hołdu Pruskiego, Krzywoustego, Narutowicza, Niedziałkowskiego, Paderewskiego, Piastowska, Piłsudskiego, Reja, Sikorskiego, Wyspiańskiego, Wyszynskiego, Witosa, Kołtąta, Matejki, 11 Listopada

Źródło: opracowanie własne

Poziom edukacji w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Średni wynik sprawdzianu w klasie VI [%]	71,3	71,3	72,8	70,0	66,7
Średni wynik egzaminu gimnazjalnego [%]	50,8	52,4	51,8	50,1	50,1

POZIOM KAPITAŁU SPOŁECZNEGO

Ważną cechą kapitału społecznego jest wzajemne zaufanie i wspólne wartości, jakie posiadają członkowie danej społeczności. O zasobności w kapitał społeczny świadczą również oddolne przejawy samoorganizowania się oraz zaangażowania obywatelskiego, którego jednym z przejawów jest udział w wyborach. Miasto Świnoujście charakteryzuje się dość wysokim poziomem kapitału społecznego, o czym świadczy dość wysoka frekwencja w wyborach parlamentarnych w 2015 r. (50,59%),

zdecydowanie przekraczająca średnią w regionie zachodniopomorskim (47,27%). Poziom kapitału społecznego jest jednak mocno zróżnicowany przestrzennie, przez co między poszczególnymi osiedlami miasta występują znaczne dysproporcje. Szczególnie niekorzystna sytuacja w tym zakresie występuje na obszarze Karsiboru (tab. 8), a w mniejszym stopniu również na terenie Warszowa i w centralnej części miasta.

Tab. 8. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu kapitału społecznego

Wskaźnik: Frekwencja w wyborach parlamentarnych	
Wartości	Ulice
niekorzystne (45,0-50,6%)	Konstytucji 3 Maja, Kottłajza, Kujawska, Krzywoustego, Chopina, Narutowicza, Paderewskiego, Daszyńskiego, Reja, Batalionów Chłopskich, Karsiborska, Lechicka, Łużycka, Rybaki, Staszica, Steyera, Barkowa, Wilków Morskich, 1 Maja, Brzozowa, Głęboka, Kanałowa, Miódowa, I Armii Wojska Polskiego, Ogrodowa, Owocowa, Osadników Wojskowych, Promowa, Prosta, Trzciniowa, Warzywna, Wąska, Wierzbowa, Armii Krajowej, Marynarzy, Monte Cassino, Plac Słowiański, Plac Wolności, Wybrzeże Władysława IV
bardzo niekorzystne (poniżej 45%)	Oranwaldzka, Krzywa, Odrywełw, Herberta, Kościuszki, Niecałobowkiego, Czesła, Jana Pawła II, Jaracza, Niecała, Modrzejewskiej, Bosnowa, Bartłojego, Białorucka, Nikołaj, Barkowa, Głogoderska, Ludzka, Morza, Norweska, Porebskiego, Skandynawska, Szwedzka, Wychłopska

Źródło: opracowanie własne

Poziom kapitału społecznego w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Frekwencja w wyborach parlamentarnych [%]	50,6	45,4	50,2	48,1	41,8

POZIOM KAPITAŁU LUDZKIEGO

Kapitał ludzki obejmuje wiedzę, umiejętności, zdolności i inne przymioty jednostki ludzkiej, które przekładają się na możliwość wytworzenia dobrobytu na poziomie osobistym, społecznym czy ekonomicznym. Jednym z najważniejszych problemów społeczno-gospodarczych miasta jest dość niski poziom kapitału ludzkiego, co dobrze obrazuje udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem (25,2%). W przypadku Świnoujścia problem ten dotyczy zwłaszcza centralnej części miasta, jednak szczególnie widoczny jest w przypadku poszczególnych ulic miasta, gdzie udział ludności w wieku poprodukcyjnym przekracza nawet 50% ogółu mieszkańców (jak np. ma to miejsce w przypadku Placu Kościelnego czy ul. Krzywoustego, Karsiborskiej – tab. 9).

Tab. 9. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu kapitału ludzkiego.

Wskaźnik: Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem	
Wartości	Ulice
niekorzystne (25,2-30,0%)	Szkołna, Reja, Piastowska, Paderewskiego, Plac Wolności, Wąska, Trzciniowa, Grunwaldzka, Narutowicza, Sikorskiego, Plac Słowiański, Kościuszki
bardzo niekorzystne (pow. 30,0%)	Konnycka, Gdwińska, Wilcza, Konstytucji 3 Maja, Świerka, Głęboka, Jana Pawła II, Batalionów Chłopskich, Matejki, Różni, Marynarska, Wywiałarskiego, Prądkowa, Przewojskiego, Karsiborska

Źródło: opracowanie własne

Poziom kapitału ludzkiego w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem [%]	25,2	21,1	27,3	16,0	17,0

SFERA SPOŁECZNA – PODSUMOWANIE

Powyższa analiza pozwala stwierdzić, że największa koncentracja problemów społecznych występuje na niektórych ulicach w centrum, na Warszawie i Karsiborze. W przypadku centrum największe nagromadzenie zjawisk negatywnych występujących w sferze społecznej dotyczy bezrobocia, ubóstwa, przestępczości oraz wysokiego udziału osób w wieku poprodukcyjnym. Na obszarze Warszawa i Karsiboru dominują z kolei problemy związane z bezrobociem, ubóstwem, występowaniem patologii społecznych, niższym poziomem edukacji i frekwencji wyborczej.

Problemy w sferze społecznej zdiagnozowane w wyniku analizy danych statystycznych zostały potwierdzone w wyniku rozmów z mieszkańcami. Podczas spacerów wskazywali miejsca, w których mieszka duża liczba osób ubogich i bezrobotnych, szczególny nacisk kładąc na ul. H. Modrzejewskiej na osiedlu Warszów. W przypadku Karsiboru, podkreślano również, że problem ubóstwa współwystępuje ze złym stanem technicznym i niskim poziomem estetyki budynków mieszkalnych. Potwierdzeniem występowania problemu uzależnienia od alkoholu, są miejsca gromadzenia się osób spożywających alkohol, m.in. w pobliżu ul. gen. Bema, Placu Kościelnego i Placu Wolności w podobszarze centrum, w okolicach sklepów przy ul. Fińskiej na osiedlu Warszów czy na zapleczu sklepu od strony linii brzegowej przy ul. 1 Maja, pomiędzy ul. Młodową a ul. Wąską na Karsiborze. Mieszkańcy podkreślali również, że problemom uzależnienia czy ubóstwa towarzyszą zaburzone relacje wewnątrzrodzinne połączone z przemocą domową.

Główne problemy miasta w sferze społecznej:

- niski poziom kapitału ludzkiego, co związane jest z zaawansowaniem procesów starzenia się ludności na terenie miasta (udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 23,1%);
- dość wysoki poziom przestępczości, co wynika z przygranicznego położenia miasta oraz pełnienia funkcji turystycznych (znaczna liczba turystów odwiedzających miasto);
- koncentracja niekorzystnych zjawisk społecznych (wysoki poziom bezrobocia, wysoki poziom ubóstwa, wysoki poziom patologii społecznej, niski poziom edukacji, niski poziom kapitału społecznego) w pewnych częściach miasta, zwłaszcza na obszarze Karsiboru oraz Warszowa.

I.3.2. SFERA GOSPODARCZA

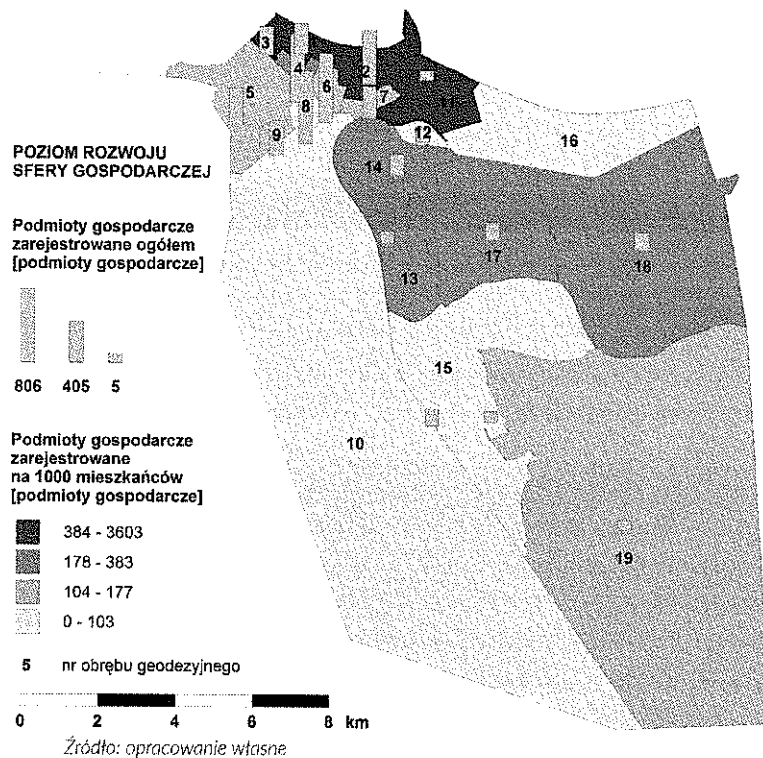
POZIOM PRZEDSIĘBIORCZOŚCI⁶

Miasto Świnoujście charakteryzuje się bardzo wysokim poziomem przedsiębiorczości, o czym świadczy znaczna liczba podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców (168,3). Dość istotnym problemem miasta jest z kolei duża dynamika zmian na lokalnym rynku pracy i świadczą o tym m.in. znaczna liczba podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej na 1.000 mieszkańców (46,4). Wpływa na to w szczególności sezonowość ruchu turystycznego na obszarze miasta, która determinuje funkcjonowanie znacznej liczby podmiotów gospodarczych. Sytuacja Świnoujścia w zakresie poziomu przedsiębiorczości jest jednak bardzo zróżnicowana, bowiem większość podmiotów gospodarczych zlokalizowana jest w Dzielnicy Nadmorskiej (rys. 25), co wiąże się z jego funkcją turystyczno-uzdrowską. Znajdują się tu przede wszystkim podmioty gospodarcze nastawione na obsługę turystów i kuracjuszy. Wysoki poziom przedsiębiorczości charakteryzuje również inne obszary miasta, na przykład przygraniczne Osiedle Posejdon. Pozostałe części miasta cechują się znacznie niższym poziomem przedsiębiorczości, ponieważ np. Osiedle Zachodnie, Karsibór i częściowo Warszów stanowią „sypialnię” miasta. Jeszcze większe dysproporcje widoczne są w ujęciu poszczególnych ulic miasta. Niskim i bardzo niskim poziomem przedsiębiorczości cechują się w szczególności krótkie ulice, zamieszkałe przez niewielką liczbę osób, które pełnią głównie funkcje mieszkaniowe – stąd brak lub nieznaczna liczba podmiotów gospodarczych (tab. 10). Z kolei problem niskiej kondycji przedsiębiorstw dotyczy m.in. ulic: Bema, Grodzkiej, Dąbrowskiego.

W *Strategii Rozwoju Miasta na lata 2014–2020* zwrócono z kolei uwagę na fakt, że od kilku lat następuje zahamowanie wzrostu liczby miejsc pracy na terenie miasta w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 9 osób. Zmniejszenie poziomu bezrobocia w mieście nastąpiło poprzez tworzenie miejsc pracy w grupie mikro i małych przedsiębiorstw lub w wyniku samozatrudnienia, co przyczyniło się także do znacznego wzrostu liczby podmiotów gospodarczych i poziomu przedsiębiorczości na terenie miasta.

⁶ Do analizy poziomu przedsiębiorczości wzięto pod uwagę adresy prowadzenia działalności gospodarczej

Rys. 25. Poziom przedsiębiorczości w obrębach geodezyjnych Świnoujścia w 2016 r.

Tab. 10. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu przedsiębiorczości

Wskaźnik: Podmioty gospodarcze na 1 000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (70,0-168,3)	Kanałowa, Karsiborska, Skandynawska, Sikorskiego, Ludzi Morza, Trzcinowa, Sosnowa, Czeska, Bohaterów Września, Wierzbowa, Grodzka, Szwedzka, Okólna, Piastowska, Konstytucji 3 Maja, Markiewicza, Chrobrego, Brzozowa, Monte Cassino, Miodowa, Wyspiańskiego, Paderewskiego, Kołłątaja, Lechicka, Marynarzy, Krzywoustego, Barlickiego, Grunwaldzka, Plac Wolności, Niedziałkowskiego
bardzo niekorzystne (poniżej 70,0)	Szkalna, Chopina, Kosciuszki, Matejki, Gdwińska, Promiwa, Reja, Hołdu Polskiego, Bartłomiejki, Wyszynskiego, Jana Pawła II, Rybniki, Niecisz, Wybrzeże Władysława IV, Witosa, Wilków Morskich, Krupczyka, Słonna, Węgierska, Herberta, Morawska, Patellonów, Chłopska, Opatowska, Umiastowa, Plac Słowności, Osadników Wojskowych, 1 Maja, Krzywa, Odrowców, Holenderska, Poroskiego, 11 Listopada, Jarcza, Ruzicka, Poznańska, Białoruska, Bartłomiejki, Młodziejewskiej, Głęboka, Armii Wojska Polskiego, Prosta, Wartywa

Wskaźnik: Podmioty gospodarcze, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej na 1 000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (46,4-200,0)	Monte Cassino, Batalionów Chłopskich, Owocowa, Wilków Morskich, Promowa, Narutowicza, Steyera, Piastowska, Wyspiańskiego, Wyszyńskiego, Chopina, Węgierska, Marynarzy, Niecała, Brzozowa, Konstytucji 3 Maja, Bohaterów Września, I Armii Wojska Polskiego, Barlickiego, Wierzbowa, Reja, Kollataja, 11. Listopada, Wąska, Młodowa, Jana Pawła II, Piłsudskiego, Herberta, Karsiborska, Łużycka, Plac Słowiański, Sosnowa, Armii Krajowej, Plac Wolności, Skandynawska, Bunkrowa, Warzywna
bardzo niekorzystne (pow. 200,0)	Plac Grodzki, Rybnickiego

Źródło: opracowanie własne

Poziom przedsiębiorczości w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Podmioty gospodarcze na 1 000 mieszkańców [podmioty gosp.]	168,3	84,5	119,5	44,6	51,9
Podmioty gospodarcze, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.]	46,4	39,3	35,2	47,5	50,7

SFERA GOSPODARCZA – PODSUMOWANIE

Podsumowując analizę miasta w obszarze aktywności gospodarczej należy stwierdzić, że w poszczególnych częściach miasta występuje duże zróżnicowanie liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. Problem niskiego poziomu przedsiębiorczości widoczny jest na Warszawie i Karsiborze oraz na poszczególnych ulicach w centrum miasta.

Mieszkańcy w czasie spacerów wskazywali, że koncentracja obiektów handlowych czy usługowych występuje przede wszystkim w podobszarze Centrum ze względu na jego turystyczny i reprezentacyjny charakter, natomiast w przypadku osiedli Karsibór i Warszów poziom przedsiębiorczości jest o wiele niższy. Na osiedlu Warszów z kolei funkcjonują firmy działające w porcie, związane z obszarem gospodarki morskiej oraz usług towarzyszących. Sektor pozostałych usług zdominowały drobne firmy usługowe, zajmujące się mechaniką pojazdową, usługami noclegowymi i ogólnobudowlanymi. Z kolei Karsibór to przede wszystkim osiedle o charakterze mieszkaniowym, gdzie funkcjonuje zakład przetwórstwa rybnego oraz kilku przedsiębiorców zajmujących się produkcją rolną. Powoli daje się zaobserwować inwestycje w sektor gospodarki turystycznej, takie jak Rybaczówka i Dom Gościnny Ptaszarnia, zmieniające obraz wyspy oraz kreujące jej odmienność od centrum miasta. Pozostaje jednak olbrzymi niewykorzystany potencjał turystyczny wzdłuż linii brzegowej w ciągu ul. 1 Maja.

Główne problemy miasta w sferze gospodarczej:

- niski poziom przedsiębiorczości na terenie Warszowa, Karsiboru i centralnej części miasta;
- duża dynamika na lokalnym rynku pracy, przejawiająca się znaczną liczbą podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności, co wynikać może m.in. z sezonowości ruchu turystycznego na terenie miasta;
- zahamowanie wzrostu liczby miejsc pracy w sektorze dużych i średnich przedsiębiorstw.

I.3.3. SFERA ŚRODOWISKOWA

POZIOM JAKOŚCI ŚRODOWISKA

Miasto Świnoujście, jako miejscowość uzdrowiskowa, cechuje się korzystną sytuacją w zakresie jakości środowiska, bowiem na terenie miasta praktycznie nie występują problemy środowiskowe typowe dla wielu polskich miast, takie jak: występowanie odpadów niebezpiecznych, zanieczyszczenia gleby, zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych oraz zanieczyszczenia powietrza (por. Program Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 oraz Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Świnoujście). Jednak w przestrzeni miasta można wyróżnić pewne obszary, na których wskaźniki jakości środowiska są niższe.

Na lokalne obniżenie jakości środowiska w tych strefach miasta wpływa:

- obecność obszarów portowych i magazynowych, szczególnie w zakresie przeładunków materiałów sypkich,
- zlokalizowane w tych miejscach zakłady przemysłowe,
- dość znaczny ruch kołowy, który koncentruje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, szczególnie biegnących przez prawobrzeżny obszar miasta, w tym droga międzynarodowa E65 (ulice: Wolińska i Fińska) oraz droga krajowa DK93 (ulice: Pomorska, Karsiborska i Grunwaldzka).
- linia kolejowa Szczecin – Świnoujście, mająca duże znaczenie dla przewozów towarowych oraz towarzysząca im infrastruktura kolejowa obejmująca bocznice kolejowe, rozjazdy i miejsca sprzątania wagonów.

Duży problem miasta stanowią korki tworzące się w godzinach szczytu i w sezonie turystycznym, potęgowane przez przeprawę promową, kursującą w obrębie miasta pomiędzy wyspami Wolin-Uznam (przeprawa Warszów – promami typu Bielik oraz przeprawa Centrum promami typu Karsibór). Znacznym natężeniem ruchu kołowego cechują się również główne ulice, przechodzące przez centralną część miasta, tzn. Konstytucji 3 Maja, Wojska Polskiego, Marynarzy, Armii Krajowej, Wybrzeże Władysława IV, 11 Listopada, Grunwaldzka, a także ulice łączące drogi E65 i DK93 z portem, tzn. Mostowa, Ludzi Morza, Barlickiego i Dworcowa (tab. 11). Ponadto w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Świnoujście na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2023 zwrócono uwagę, że natężenie ruchu na drogach jest jednym z głównych źródeł hałasu na terenie miasta.

Tab. 11. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu jakości środowiska ze względu na natężenie ruchu kołowego na drogach.

Wskaźnik: Natężenie ruchu kołowego na drogach	
Wartości	Ulice
niekorzystne	11 Listopada, Mostowa, Ludzi Morza, Barlickiego, Dworcowa
bardzo niekorzystne	Wolńska, Pińska, Pomorska, Kaszubska, Graniewalska, Konstytucji, 70-lecia Wójcika Polskiego, Marynarzy, Armii Krajowej, Wybrzeże, Władysława IV

Źródło: opracowanie własne

SFERA ŚRODOWISKOWA – PODSUMOWANIE

Zróznicowany poziom wskaźników jakości środowiska dla poszczególnych obszarów na terenie miasta związany jest z dużym natężeniem ruchu kołowego oraz specyfiką funkcjonowania obszaru portowego. Czynniki te wpływają negatywnie na jakość powietrza, a w przypadku natężenia ruchu kołowego dodatkowo występuje problem hałasu komunikacyjnego. Najbardziej negatywne zjawiska w sferze hałasu komunikacyjnego występują w obrębie centrum miasta.

Główne problemy miasta w sferze środowiskowej:

- znaczne natężenie ruchu wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, co przyczynia się do hałasu oraz tworzenia się korków (zwłaszcza w okresie letnim);
- emisja spalin pochodzących ze źródeł komunikacyjnych w okresie letnim.

I.3.4. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

POZIOM ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Miasto Świnoujście cechuje się dość wysokim poziomem jakości dróg kołowych, na co wskazuje nieznaczny udział długości ulic wymagających remontu do długości ulic ogółem (16,5%) O ile jednak jakość dróg w centralnej części miasta i w Dzielnicy Nadmorskiej jest dobra lub bardzo dobra, to w pozostałych częściach miasta drogi wymagają znaczących remontów. Dotyczy to zwłaszcza osiedla Warszów, gdzie – z uwagi na znaczny ruch kołowy w kierunku portu – wszystkie ulice wymagają sukcesywnej naprawy nawierzchni (tab. 12). Jak wynika ze *Sprawozdania z wykonania pięcioletniego przeglądu dróg krajowych, powiatowych i gminnych na terenie gminy Świnoujście* (2013), na terenie miasta dominują drogi w stanie bardzo dobrym niewymagające żadnych działań (49,2%) i drogi w stanie dobrym lub zadowalającym, w przypadku których należy zmodernizować niektóre ich elementy (8,8%). Z kolei drogi w stanie złym lub bardzo złym, wymagające uwzględnienia w najbliższych planach remontowych, stanowią 28,5% ogółu dróg w granicach miasta. Pozostała część dróg w mieście (13,5%) obejmuje drogi gruntowe, klasyfikowane wyłącznie w kategoriach zachowania przejeźdźności.

Tab. 12. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu jakości dróg kołowych.

Wskaźnik: Udział długości ulic wymagających remontu w długości ulic ogółem	
Wartości	Ulice
niekorzystne (16,5-60,0)	Bohaterów Września, Gdyńska, Grodzka, Bunkrowa
bardzo niekorzystne (pow. 60)	Natalianów Chłopskich, Kościuszki, Krzywoustego, Witosa, Kujawska, Lechicki, Markiewicza, Odnowców, Skoniego, Piłsudskiego, Czeska, Holenderska, Jarmużkowskiego, Łutnia, Morze, Niebieska, Okólna, Porębskiego, Szwedzka, Skandynawska, 1 Maja, Bałkowska, Brzozowa, Głęboka, Karłowicza, Armii Włoskiej, Pułaskiego, Młodziejewicza, Górników, Wojskowych, Czerwona, Piłsudski, Piłsudski, Trzcinowa, Warszawska, Wierzbowa

Źródło: opracowanie własne

Drugim wskaźnikiem, wskazującym na rozwój infrastruktury technicznej jest dość znaczna liczba publicznych stanowisk postojowych dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej (30,8). Miejsca postojowe wykazują jednak wysoki poziom koncentracji w centralnej części miasta i w Dzielnicy Nadmorskiej, natomiast w pozostałych osiedlach miasta występują jedynie sporadycznie. Szczególnie dobrze widoczne jest to w przypadku Karsiboru i Warszowa, gdzie na większości ulic brak jest wyznaczonych miejsc postojowych (tab. 13).

Tab. 13. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej.

Wskaźnik: Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej	
Wartości	Ulice
niekorzystne (10,0-30,8)	Bohaterów Września, Gdyńska, Grodzka, Bunkrowa
bardzo niekorzystne (poniżej 10)	Przykadek, Żurawia, Kujawska, Chłopska, Herberta, Krowa, Łutnia, Czerwona, Odnowców, Bunkrowa, Czeska, Holenderska, Jarmużkowskiego, Młodziejewicza, Niebieska, Okólna, Porębskiego, Szwedzka, Skandynawska, Górników, Węgierska, 1 Maja, Bałkowska, Brzozowa, Głęboka, Armii Włoskiej, Pułaskiego, Karłowicza, Młodziejewicza, Górników, Wojskowych, Czerwona, Piłsudski, Piłsudski, Trzcinowa, Warszawska, Wierzbowa

Źródło: opracowanie własne

Poziom infrastruktury technicznej w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej [stanowiska]	30,8	29,6	63,6	0,0	14,8
Udział długości ulic wymagających remontu w długości ulic ogółem [%]	16,5	50,3	12,6	100,0	64,0

POZIOM INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Miasto Świnoujście cechuje się dość wysokim poziomem infrastruktury społecznej, na co wskazuje niewielka liczba mieszkań komunalnych i socjalnych na 1.000 mieszkańców (31,5). Koncentracja mieszkań komunalnych występuje na ulicach, na których pozostała stara, przedwojenna zabudowa mieszkaniowa. Z kolei na ulicach: Brzozowej, Placu Wolności, Armii Krajowej, Wyszyńskiego, Łużyckiej, Bema, Węgierskiej, Odrowców występuje bardzo niekorzystna koncentracja mieszkań komunalnych, a na ulicach H. Modrzejewskiej, Steyera i Holenderskiej – koncentracja mieszkań socjalnych. Wskaźnik ten, mimo iż odnosi się zasadniczo do sfery przestrzenno-funkcjonalnej, znajduje też odzwierciedlenie w sferze społecznej. W Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Mieście Świnoujściu na lata 2008–2015 stwierdzono, że w wielorodzinnych budynkach socjalnych na terenie miasta mieszka duża liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Tab. 14. Ulice Świnoujścia wykazujące niekorzystną sytuację w zakresie poziomu infrastruktury społecznej.

Wskaźnik: Mieszkania komunalne i socjalne na 1.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (31,5-100,0)	Konstytucji 3 Maja, Barlickiego, Niedziałkowskiego, Skandynawska, Kołłątaja, Sikorskiego, Kościuszki, Plac Słowiański, Narutowicza, Monte Cassino, Norweska, Chopina, Jaracza, Sosnowa, Marynarzy, Niecała, Hołdu Pruskiego, Paderewskiego, Krzywa, Poznańska, Miodowa, Piłsudskiego
bardzo niekorzystne (pow. 100)	Brzozowa, Plac Wolności, Armii Krajowej, Wyszyńskiego, Bema, Łużycka, Węgierska, Odrowców, Modrzejewskiej, Steyera, Holenderska

Źródło: opracowanie własne

Poziom infrastruktury społecznej w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Mieszkania komunalne i socjalne na 1.000 mieszkańców [mieszkania]	31,5	66,8	29,9	8,9	133,5

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA – PODSUMOWANIE

Powyższa analiza wskazuje, że infrastruktura techniczno-społeczna naj słabiej rozwinięta jest poza centrum miasta, a więc problem ten dotyczy głównie Karsiboru i Warszowa. Wynika to zarówno z niedostatecznej liczby miejsc parkingowych, jak również złej jakości dróg, które wymagają remontów. Koncentracja mieszkań socjalnych w jednym obszarze powoduje powstawanie wielu negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych.

W czasie spacerów studyjnych po każdym proponowanym podob-szarze rewitalizacji mieszkańcy wymieniali liczne miejsca, które wymaga-

Główne problemy miasta w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- niedostateczna liczba miejsc parkingowych na terenie Warszawy i Karsiboru;
- koncentracja mieszkań komunalnych i socjalnych zamieszkałych przez dużą liczbę rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi na terenie Warszawy i osiedla Centrum;
- niski poziom jakości dróg kołowych na terenie Warszawy

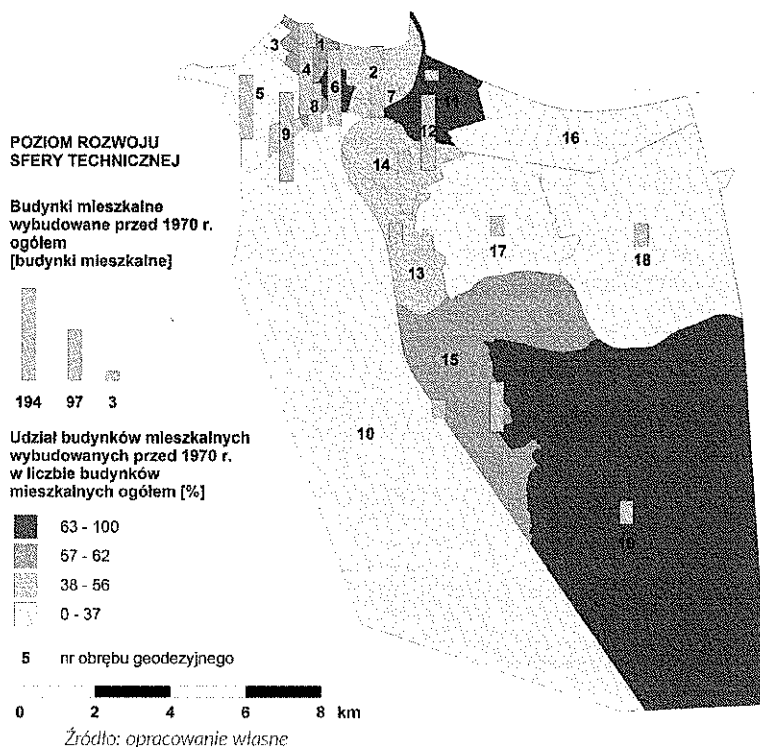
ją naprawy infrastruktury. Na osiedlu Warszów (OR3) liczba miejsc parkingowych jest według nich niewystarczająca, chodniki i drogi osiedlowe znajdują się w złym stanie, uniemożliwiając lub znacznie utrudniając poruszanie się osobom starszym czy niepełnosprawnym. Na niezagospodarowanych terenach pojawiają się dzikie wysypiska śmieci. Z kolei na osiedlu Karsibór najistotniejszy problem, z punktu widzenia bezpieczeństwa mieszkańców, stanowi główna droga przecinająca teren zabudowany wyspy, tj. ul. 1-go Maja. Znajduje się ona w złym stanie technicznym, nie ma przy niej chodnika ani pobocza dającego możliwość bezpiecznego poruszania się pieszym czy rowerzystom. Dodatkowo niewystarczająca jest liczba punktów oświetleniowych, co utrudnia poruszanie się po wyspie, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. W Karsiborze znajduje się także kościół Niepokalanego Poczęcia NMP, najstarszy zabytek miasta, który często odwiedzają turyści. Wąska jezdnia i brak miejsc postojowych utrudniają poruszanie się po Karsiborze zarówno pieszym, jak i zmotoryzowanym. Nieestetyczna zabudowa domkami letniskowymi z lat 60. i 70. utrudnia dostęp do wody, a na nieużytkowanych działkach pojawiają się dzikie wysypiska śmieci. Istotnym problemem dla mieszkańców Karsiboru jest uboga infrastruktura komunalna, tzn. brak kanalizacji, sieci ciepłej, gazowej. Na podobszarze Centrum z kolei największy problem stanowi brak lub niewystarczające zagospodarowanie wnętrz międzyblokowych zarówno w pobliżu ul. Armii Krajowej, Placu Wolności czy Placu Słowiańskiego, jak i osiedli mieszkaniowych, stanowiących swoistą „sypialnię” miasta, położonych wzdłuż ul. Grunwaldzkiej.

I.3.5. SFERA TECHNICZNA

BUDYNKI MIESZKALNE SPRZED 1970 ROKU

Miasto Świnoujście charakteryzuje znaczny udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w liczbie budynków mieszkalnych ogółem (43,5 %). Najwięcej takich budynków znajduje się na osiedlach Warszów (w pobliżu ulicy Barlickiego) i Karsibór oraz w centrum miasta (rys. 26). Szczególnie niekorzystna sytuacja w tym zakresie występuje na ulicach: Barkowej, Krzywoustego, Wierzbowej, Reja, Grodzkiej, Rybaki, Batalionów Chłopskich, Narutowicza, Staszica, Poznańskiej, Bema oraz Bunkrowej (tab. 14). Jednakże, stan techniczny tych budynków jest dobry, gdyż większość z nich została wyremontowana, począwszy od końca lat 90-tych.

Rys. 26. Budynki mieszkalne w obrębach geodezyjnych Świnoujścia w 2016 r.

Tab. 15. Ulice Świnoujścia wykazujące się występowaniem budynków wybudowanych przed 1970 rokiem.

Wskaźnik: Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w liczbie budynków mieszkalnych ogółem	
Wartości	Ulice
niekorzystne (43,5-80,0)	Kujawska, Chrobrego, Prosta, Ludzi Morza, Osadników Wojskowych, Białoruska, Plac Słowiański, Wyszyńskiego, Węgierska, Grunwaldzka, Wyspiańskiego, Piastowska, Owocowa, Kołtąja, Łużycka, Matejki, Kanałowa, 1 Maja, Trzcinowa, Plac Wolności, Konstytucji 3 Maja, Warzywna, Niedziałkowskiego, Hołdu Pruskiego, Paderewskiego, Szwedzka, Promowa, I Armii Wojska Polskiego, Piłsudskiego, Brzozowa, Gdyńska
bardzo niekorzystne (poniżej 43,5)	Dziadowa, Hławska, Skarbowska, Armii Krajowej, Chopina, Krzywoustego, Niecała, Mostów Wodnych, Jaracza, Parkowa, Krzywoustego, Wolności, Piłsudskiego, Grodzka, Rybacka, Batalionów Chłopskich, Stanuszkowa, Stefana, Poznańska, Bema, Dąbrowska

Źródło: opracowanie własne

Poziom stanu technicznego obiektów budowlanych w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w liczbie budynków mieszkalnych ogółem [%]	43,5	61,5	48,9	62,7	68,5

POZIOM DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Miasto Świnoujście charakteryzuje się niskim nasyceniem obiektami dziedzictwa kulturowego, o czym świadczy nieznaczna liczba budynków zabytkowych na 10.000 mieszkańców (48,9). W dodatku większość z nich zlokalizowana jest na terenie centralnej części miasta, Dzielnicy Nadmorskiej, a także na Warszawie. W ujęciu lokalnym, szczególnie wysokim poziomem dziedzictwa kulturowego cechują się ulice: Wybrzeże Władysława IV, Chopina, Piłsudskiego, Hołdu Pruskiego, Plac Słowiański, Armii Krajowej, Bunkrowa i Plac Kościelny (tab. 16).

Tab. 16. Ulice Świnoujścia wykazujące koncentrację obiektów o wysokim poziomie dziedzictwa kulturowego.

Wskaźnik: Obiekty zabytkowe na 10.000 mieszkańców	
Wartości	Ulice
niekorzystne (48,9-200,0)	Barlickiego, Kościuszki, Piastowska, Bohaterów Września, Wyspiańskiego, Monte Cassino, Marynarzy, Plac Wolności, Narutowicza, 1 Maja, Niedziałkowskiego, Paderewskiego, Wyszyńskiego
bardzo niekorzystne (pow. 200,0)	Wybrzeże Władysława IV, Chopina, Piłsudskiego, Hołdu Pruskiego, Plac Słowiański, Armii Krajowej, Głęboka, Bunkrowa, Plac Kościelny

Źródło: opracowanie własne

Poziom dziedzictwa kulturowego w odniesieniu do wyznaczonych obszarów rewitalizacji (OR) przedstawia się następująco:

Wskaźnik	Miasto	OR	OR1	OR2	OR3
Obiekty zabytkowe na 1.0000 mieszkańców [obiekty]	48,9	59,9	86,1	59,4	22,7

SFERA TECHNICZNA – PODSUMOWANIE

Mieszkańcy uczestniczący w konsultacjach społecznych, służących wyznaczaniu obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji, wymieniali również problemy związane ze stanem technicznym budynków. W podobnym Centrum przede wszystkim koncentrowali się na niewystarczającym ociepleniu budynków czy też niedokończonej rewaloryzacji zabytkowych kamienic przy ul. Hołdu Pruskiego, rozpoczętej w ramach realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Świnoujście na lata 2010–2020. Podkreślali także duże znaczenie dla mieszkańców zabytkowych kościołów zlokalizowanych przy Placu Kościelnym i ul. Piastowskiej, stanowiących dziedzictwo kulturowe, a ze względu na aktywnych przedstawicieli parafii – także pełniących istotne funkcje dla rozwoju społecznego. Na Karsiborze dominuje własnościowa zabudowa jednorodzinna. Duża część budynków została już wyremontowana przez właścicieli, jednak niektóre są w bardzo złym stanie technicznym. Miasto nie ma instrumentów prawnych, by skutecznie „zmobilizować” prywatnych właścicieli do poprawy stanu technicznego budynków i ich otoczenia. Warsów z kolei charakteryzuje występowanie dużej liczby budynków

Główne problemy miasta w sferze technicznej:

- znaczny udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 r. (43,5%), zwłaszcza na obszarze Warszowa (w pobliżu ulicy Barlickiego) i Karsiboru;
- koncentracja obiektów zabytkowych, wymagających stałych działań w zakresie renowacji, w centralnej części miasta.

sprzed 1970 r., z których część także wymaga przeprowadzenia prac remontowych. Ponadto, na osiedlu zlokalizowane są budynki komunalne i socjalne o dobrym stanie technicznym, ale o niskiej estetyce, co wynika przede wszystkim z dewastacji, dokonywanej przez ich mieszkańców.

I.4. SKALA PROBLEMÓW I POTRZEB

REWITALIZACYJNYCH – PODSUMOWANIE

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej dla miasta Świnoujście wykazała korzystną sytuację w zakresie analizowanych sfer i zjawisk. Mimo to, w przestrzeni miasta występują zjawiska niekorzystne, wymagające szczególnej uwagi. Jednym z jego najpoważniejszych problemów jest niski poziom kapitału ludzkiego, świadczący o zaawansowaniu procesów starzenia się ludności. Na problem ten zwrócono m.in. uwagę w Strategii Rozwoju Miasta na lata 2014–2020. Na potrzeby opracowywanej Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Świnoujściu na lata 2017–2026 przeprowadzono badania ankietowe wśród seniorów, z których wynika, że:

- Ponad połowa badanych (56,6%) uważa, że Świnoujście jest przyjazne seniorom ze względu na walory przyrodnicze, organizowane imprezy kulturalne oraz rozwinięte usługi opiekuńcze. Seniorzy, którzy się z tym twierdzeniem nie zgadzają (30,1%), jako przyczynę wskazywali wysokie koszty utrzymania oraz zbyt dużą liczbę turystów.
- Świnoujście oceniane jest przez mieszkających tu seniorów jako miasto bezpieczne. Najstarsi mieszkańcy najbezpieczniej czują się w mieszkaniu/domu i najbliższym sąsiedztwie. Ci, którzy narzekali na brak poczucia bezpieczeństwa, wskazywali na nękanie telefonami z chęcią zaproszenia ich na prezentację jakiegoś produktu.
- Swoój wolny czas seniorzy ze Świnoujścia wykorzystują na spacer po plaży lub jej okolicach (46,7% badanych). Mniejszy odsetek badanych (38,3%) w wolnym czasie ogląda telewizję. Oferta kulturalna Świnoujścia została oceniona dobrze – wydarzenia kulturalne są dla nich łatwo dostępne (zwykle są zlokalizowane w pobliżu miejsca zamieszkania). Bardzo istotnym miejscem na mapie Świnoujścia, które może się przyczynić do zaktywizowania seniorów, są Dzielne Domy Pomocy. Instytucje te pełnią nie tylko rolę stricte opiekuńczą, ale są również miejscami spotkań osób starszych, często samotnych, które mogą we wspólnym gronie uczestniczyć w zajęciach terapeutycznych, rehabilitacyjnych, gimnastycznych czy związanych z rozwojem zainteresowań.

W zakresie sfery społecznej należy również zwrócić uwagę na dość wysoki poziom przestępczości, co wynika z przygranicznego położenia miasta oraz pełnionych funkcji (jako ośrodka turystycznego). Na problem wzrostu przestępczości w okresie letnim zwrócono uwagę w Strategii Rozwoju Miasta na lata 2014–2020.

Znaczącym problemem miasta jest utrzymujący się wysoki poziom ubóstwa mieszkańców, a wniosek ujęty w Raporcie do Strategii Rozwoju Miasta, mówiący o rozwarstwieniu finansowym społeczeństwa, potwierdza się rosnącymi z roku na rok wydatkami na pomoc społeczną. Istotnym problemem miasta są również znaczne dysproporcje występujące pomiędzy poszczególnymi osiedlami miasta, co wynika z ich specjalizacji funkcjonalnej, a zarazem wskazuje na występowanie w granicach miasta obszarów zdegradowanych.

I.5 WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

W myśl Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., istotą podjęcia działań rewitalizacyjnych na danym obszarze jest występowanie na nim stanu kryzysowego, rozumianego jako stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z pozostałych sfer, tj. gospodarczej lub środowiskowej, lub technicznej, lub przestrzenno-funkcjonalnej.

Analiza negatywnych zjawisk społecznych na obszarze miasta Świnoujście wykazała ich koncentrację w następujących częściach miasta:

1. Centralna część miasta

Rys. 27. Obszar zdegradowany Centrum w Świnoujściu.

Źródło: opracowanie własne

2. Karsibór

Rys. 28. Obszar zdegradowany Karsibór w Świnoujściu.

Źródło: opracowanie własne

3. Warszów

Rys. 29. Obszar zdegradowany Warszów w Świnoujściu.

Źródło: opracowanie własne

Obszary te wykazują również niekorzystną sytuację w zakresie sfery gospodarczej i technicznej, a częściowo również środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej (tab. 17). Należy je więc traktować jako obszary zdegradowane w myśl Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Na wyznaczonych w trakcie analizy obszarach zdegradowanych, leżących w granicach miasta Świnoujście mieszka w sumie 30 358 osób, co stanowi 73,8% ogólnej liczby ludności miasta.

Tab. 17. Charakterystyka obszarów zdegradowanych (OZ) w mieście Świnoujście.

Zjawisko	Wskaźnik	Miasto	OZ
Sfera społeczna			
Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	3,2	3,2
	Udział bezrobotnych długotrwale w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	1,5	1,4
Poziom ubóstwa	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców [osoby]	51,9	57,8
	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową (bezrobocie i niepełnosprawność) na 1.000 mieszkańców [osoby]	26,8	30,3
	Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców [rodziny]	35,2	28,3
Poziom przestępczości	Przestępstwa o charakterze kryminalnym ogółem na 1.000 mieszkańców [przestępstwa]	28,7	13,9
	Wypadki drogowe ogółem na 10.000 mieszkańców [wypadki]	8,9	11,7
Poziom patologii społecznej	Niebieskie karty na 1.000 mieszkańców [niebieskie karty]	1,5	1,4
	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię na 1.000 mieszkańców [osoby]	6,8	7,4
Poziom edukacji	Średni wynik sprawdzianu w klasie VI (język polski, matematyka, język obcy) [%]	71,3	72,1
	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego (język polski, historia i WOS, matematyka, przedmioty przyrodnicze) [%]	50,8	51,6
Poziom kapitału społecznego	Frekwencja w wyborach parlamentarnych [%]	50,6	49,4
Poziom kapitału ludzkiego	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem [%]	25,2	26,1
Sfera gospodarcza			
Poziom przedsiębiorczości	Podmioty gospodarcze na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.]	168,3	76,3
	Podmioty gospodarcze, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.]	46,4	36,9
Sfera przestrzenno-funkcjonalna			
Poziom infrastruktury technicznej	Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej [stanowiska]	30,8	40,9
	Udział długości ulic wymagających remontu w długości ulic ogółem [%]	16,5	41,1
Poziom infrastruktury społecznej	Mieszkania komunalne i socjalne na 1.000 mieszkańców [mieszkania]	31,5	38,6

Sfera techniczna			
Poziom stanu technicznego obiektów budowlanych	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w liczbie budynków mieszkalnych ogółem [%]	43,5	55,7
Poziom dziedzictwa kulturowego	Obiekty zabytkowe na 10.000 mieszkańców [obiekty]	48,9	44,3

Źródło: opracowanie własne

1.6 WYZNACZENIE I POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego umożliwia podjęcie dalszych działań analitycznych, których celem jest dalsze doprecyzowanie miejsc występowania szczególnej koncentracji zjawisk negatywnych. Taki obszar, który obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Należy zaznaczyć, że obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Z uwagi na znaczenie dla rozwoju lokalnego można stwierdzić, że działaniom rewitalizacji powinna podlegać całość obszaru zdegradowanego Karsibór, całość obszaru zdegradowanego Warszów, z wyłączeniem odcinka ul. Bunkrowej na terenie portu, a także większość obszaru zdegradowanego centrum. Stąd też w przypadku miasta Świnoujście obszar rewitalizacji powinien składać się z czterech podobszarów:

- OR1 – Centrum, którego granice wyznaczają: ulice Grunwaldzka – Karsiborska (do cmentarza) – Konradmirała Włodzimierza Steyera – Wodna – Bolesława Chrobrego – Bohaterów Września – Monte Casino – Hołdu Pruskiego – Piastowska – Wyspiańskiego – Konstytucji 3 Maja – Grunwaldzka – Wybrzeże Władysława IV – Basen Północny – Jachtowa – Fort Anioła – Fort Zachodni, a także Mulnik (teren dawnej bazy wojskowej), gdzie ma powstać Centrum Usług „Mulnik”, które przyczyni się do podniesienia poziomu przedsiębiorczości i zmniejszenia bezrobocia w sąsiedztwie centralnej części miasta.
- OR2 – Karsibór, obejmujący zabudowania osiedla Karsibór;
- OR3 – Warszów, którego granice wyznaczają ulice: Dworcowa – Duńska – Wolińska – Norweska – Barlickiego – linia kolejowa – Bunkrowa – Dworcowa;
- OR4 – Warszów-Forty, o dużym znaczeniu dla rozwoju turystyki i aktywizacji mieszkańców Świnoujścia.

Na wyznaczonych obszarach rewitalizacji mieszka 10.451 osób, co stanowi 25,4% liczby mieszkańców Świnoujścia. Powierzchnia obszarów rewitalizacji to 4,317 km², co stanowi 2,19% powierzchni miasta. Zdiagnozowano na nich stan kryzysowy, spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności w zakresie wysokie-

go poziomu bezrobocia, wysokiego poziomu ubóstwa, dość wysokiego poziomu przestępczości, wysokiego poziomu patologii społecznej i dość niskiego poziomu kapitału społecznego, których wartości są mniej korzystne niż średnio w gminie (tab. 16). Obszary rewitalizacji wykazują ponadto negatywną sytuację w sferze gospodarczej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej, a w pewnym zakresie również w sferze środowiskowej. Spełniają zatem warunki obszarów rewitalizacji w myśl *Ustawy o rewitalizacji*.

Tab. 18. Charakterystyka obszarów rewitalizacji (OR) w mieście Świnoujście.

Zjawisko	Wskaźnik	Miasto	OR1	OR2	OR3	OR4
Sfera społeczna						
Poziom bezrobocia	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	3,2	3,5	3,1	5,1	3,8
	Udział bezrobotnych długotrwale w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	1,5	1,5	1,4	2,4	1,4
Poziom ubóstwa	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ogółem na 1.000 mieszkańców [osoby]	51,9	101,0	41,5	141,2	202,2
	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na trudną sytuację życiową (bezrobocie i niepełnosprawność) na 1.000 mieszkańców [osoby]	26,8	47,9	23,2	68,4	92,7
	Rodziny korzystające ze świadczeń rodzinnych na 1.000 mieszkańców [rodziny]	35,2	34,7	26,6	35,7	43,5
Poziom przestępczości	Przestępstwa o charakterze kryminalnym ogółem na 1.000 mieszkańców [przestępstwa]	28,7	22,4	33,9	10,4	14,4
	Wypadki drogowe ogółem na 10.000 mieszkańców [wypadki]	8,9	23,9	42,1	0,0	11,4
Poziom patologii społecznej	Niebieskie karty na 1.000 mieszkańców [niebieskie karty]	1,5	1,7	1,4	1,5	1,9
	Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej ze względu na alkoholizm i narkomanię na 1.000 mieszkańców [osoby]	6,8	16,7	4,2	20,8	35,2
Poziom edukacji	Średni wynik sprawdzianu w klasie VI (język polski, matematyka, język obcy) [%]	71,3	71,3	72,8	70,0	66,7
	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego (język polski, historia i WOS, matematyka, przedmioty przyrodnicze) [%]	50,8	52,4	51,8	50,1	50,1
Poziom kapitału społecznego	Frekwencja w wyborach parlamentarnych [%]	50,6	45,4	50,2	48,1	41,8
Poziom kapitału ludzkiego	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem [%]	25,2	21,1	27,3	16,0	17,0
Sfera gospodarcza						
Poziom przedsiębiorczości	Podmioty gospodarcze na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.]	168,3	84,5	119,5	44,6	51,9
	Podmioty gospodarcze, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej na 1.000 mieszkańców [podmioty gosp.]	46,4	39,3	35,2	47,5	50,7

Sfera przestrzenno-funkcjonalna						
Poziom infrastruktury technicznej	Stanowiska postojowe dla samochodów osobowych na 1 km drogi publicznej [stanowiska]	30,8	29,6	63,6	0,0	14,8
	Udział długości ulic wymagających remontu w długości ulic ogółem [%]	16,5	50,3	12,6	100,0	64,0
Poziom infrastruktury społecznej	Mieszkania komunalne i socjalne na 1.000 mieszkańców [mieszkania]	31,5	66,8	29,9	8,9	133,6
Sfera techniczna						
Poziom stanu technicznego obiektów budowlanych	Udział budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1970 rokiem w liczbie budynków mieszkalnych ogółem [%]	43,5	61,5	48,9	62,7	68,5
Poziom dziedzictwa kulturowego	Obiekty zabytkowe na 10.000 mieszkańców [obiekty]	48,9	59,9	86,1	59,4	22,7

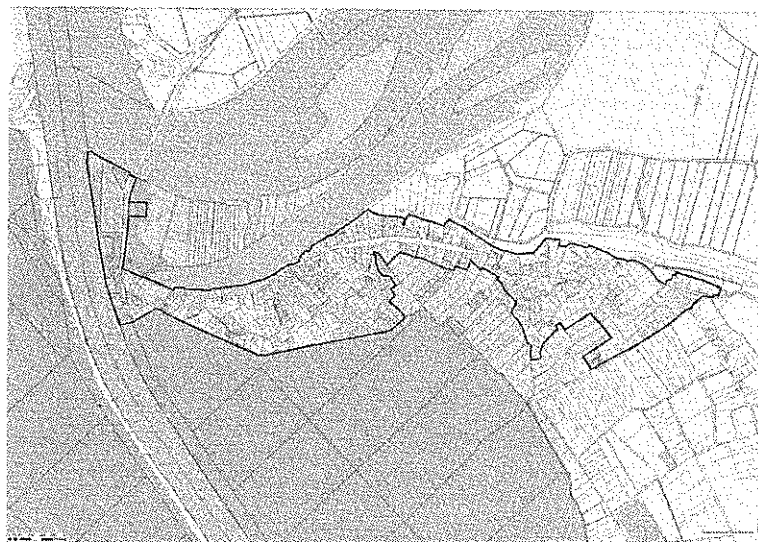
Źródło: opracowanie własne

Rys. 30. Podobszar rewitalizacji Centrum.

Źródło: opracowanie własne

Rys. 31 Podobszar rewitalizacji Karsibór.

Źródło: opracowanie własne

Rys. 32 Podobszary rewitalizacji Warszów i Warszów-Forty.

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowa analiza sytuacji społeczno-gospodarczej w odniesieniu do przyjętych podobszarów rewitalizacji (OR-1 – Centrum, OR-2 – Karsibór i OR-3 – Warszów) wykazała dość znaczne zróżnicowanie problemów w nich występujących. W analizie nie uwzględniono pozostałych obszarów rewitalizacji (części OR-1 obejmującej obszar „Mulinik” i OR-4 – Warszów-Forty), które są obszarami niezamieszkałymi, jednak z uwagi na duże potencjalne znaczenie dla rozwoju lokalnego zostały uwzględnione jako obszary rewitalizacji. Przeprowadzenie na obszarze rewitalizacji renowacji zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów pełniących funkcje społeczne, poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych,

rekreacyjnych czy kulturalnych, mogą przyczynić się do podniesienia jakości życia.

Podobszar rewitalizacji Centrum (OR1) charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych w postaci wysokiego poziomu przestępstw kryminalnych, deficytowego poziomu aktywności mieszkańców, przejawiającego się niską frekwencją wyborczą oraz wysokim udziałem osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców podobszaru. Potwierdziły to przeprowadzone konsultacje społeczne, w których duży nacisk położono na problem niewystarczającej oferty aktywizacyjnej dla seniorów, ale również niedostosowanie przestrzeni publicznej (niewystarczający poziom jej zagospodarowania lub zły stan techniczny utrudniający korzystanie z niej) do ich potrzeb. Wsparcia wymaga również młodzież pochodząca z rodzin korzystających z pomocy społecznej, aby dać jej impuls do poprawy własnego losu, np. poprzez działalność świetlic środowiskowych. Ponadto wskazano na problemy niskiego poziomu przedsiębiorczości, skoncentrowanej przede wszystkim na terenie Dzielnicy Nadmorskiej. Na obszarze Mulnik (teren porażdzieckiej bazy wojskowej) ma powstać Centrum Usług „Mulnik”, które przyczyni się do podniesienia poziomu przedsiębiorczości w sąsiedztwie centralnej części miasta. Budowa nowej drogi do Centrum Usług „Mulnik” ułatwi mieszkańcom dostęp do zlokalizowanych tam usług, a ich koncentracja w jednym miejscu podniesie ich jakość poprzez efekt synergii. W części mieszkalnej osiedla zaprojektowano wnętrza międzyblokowe czy przestrzenie zielone, które po latach użytkowania wymagają rewaloryzacji i przywrócenia funkcjonalności. Pozostałe, niewyremontowane jeszcze budynki wymagają często docieplenia w celu zmniejszenia ich negatywnego wpływu na środowisko naturalne, a przede wszystkim w celu ograniczenia kosztów eksploatacyjnych. Podobszar Centrum cechuje się również dużą liczbą obiektów zabytkowych, takich jak kościoły, historyczne kamienice. Wymagają one często przeprowadzenia prac remontowych, które mają na celu poprawę ich stanu technicznego oraz w znacznej mierze ich estetyzację, co może pozytywnie oddziaływać na mieszkańców podobszaru.

Podobszar rewitalizacji Karsibór cechuje wysoki poziom bezrobocia, ubóstwa, patologii społecznej, niski poziom edukacji i aktywności społecznej. Mieszkańcy, w czasie konsultacji społecznych, uznali jednak, że najlepszym rozwiązaniem tej sytuacji nie jest przekazywanie osobom dotkniętym tymi problemami kolejnych świadczeń, a inwestowanie w infrastrukturę rozwijającą przedsiębiorczość, np. w sferze działalności zakładów rybackich. Ponadto mieszkańcom brakuje zagospodarowanego dostępu do wody, przystani żeglarskiej czy kąpieliska. Ogromny problem z punktu widzenia bezpieczeństwa drogowego stanowi ul. 1-go Maja, biegnąca wzdłuż wyspy, pozbawiona chodników, o niezadowalającym stanie nawierzchni. Jednocześnie wyspa posiada potencjał wynikający z położenia i dużych walorów przyrodniczych, które mogą stanowić

atrakcję dla turystów, szukających odpoczynku od hałasu czy zanieczyszczonego powietrza. Znajdują się na niej tereny po dawnej przystani U-bootów, które mogą zostać zagospodarowane pod nieuciążliwą działalność gospodarczą, dającą zatrudnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Miejszem organizacji i realizacji projektów miękkich z kolei winna być działająca na tym podobszarze rewitalizacji filia Miejskiego Domu Kultury, jako swoiste centrum pozytywnej stymulacji wyspy Karsibór

Podobszar rewitalizacji Warszów obejmuje część zamieszkaną tego osiedla. Analiza wskaźnikowa wykazała występowanie na nim bezrobocia, ubóstwa, przemocy domowej, uzależnień, wypadków drogowych, niskiego poziomu edukacji i aktywności społecznej. Na tak negatywny obraz podobszaru wpływa niewątpliwie ułożenie na nim budynków socjalnych oraz komunalnych, w których często zamieszkują osoby biedniejsze, w tym rodziny z licznymi problemami. Osoby uzależnione gromadzą się często w pobliżu punktów handlowych czy pustostanów, co powoduje spadek poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców. Jednocześnie brakuje zagospodarowanych przestrzeni publicznych, w tym terenów zielonych, sprzyjających integracji mieszkańców. Niektóre budynki mieszkalne powstałe przed 1970 r. wymagają przeprowadzenia prac modernizacyjnych, poprawiających ich stan techniczny oraz estetykę. Powinno to dodatkowo przełożyć się na większą dbałość mieszkańców o własne miejsce zamieszkania i zapobiec dalszej dewastacji niektórych budynków. Problem stanowią bardzo ruchliwe ulice, np. Barlickiego, pozbawione dróg rowerowych, posiadające chodniki w bardzo złym stanie, który uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z nich osobom niesprawnym ruchowo. Na podobszarze tym istotny jest problem niedostatecznej liczby miejsc parkingowych, tym bardziej że na Warszawie znajduje się dworzec kolejowy i autobusowy, a w kierunku wyspy Uznam kursuje prom. Istotne będzie więc zagospodarowanie terenów w pobliżu dworca na parking umożliwiający dalszą podróż komunikacją zbiorową do innych miast lub promem w kierunku części turystycznej miasta. Podobszar rewitalizacji Warszów-Forty z kolei posiada ogromny potencjał pod kątem rozwoju turystyki, która generuje nowe miejsca pracy. Stanowi stymulant zmian w dzielnicy, która z sypialni dla zaplecza uprzemysłowionego kompleksu winna się stawać alternatywą dla skomercjalizowanego lewobrzeża (OR1) oraz spokojnego Karsiboru – (OR2).

II PROCES REWITALIZACJI

II.1 WIZJA OBSZARU PO RZEPROWADZENIU PROCESU REWITALIZACJI

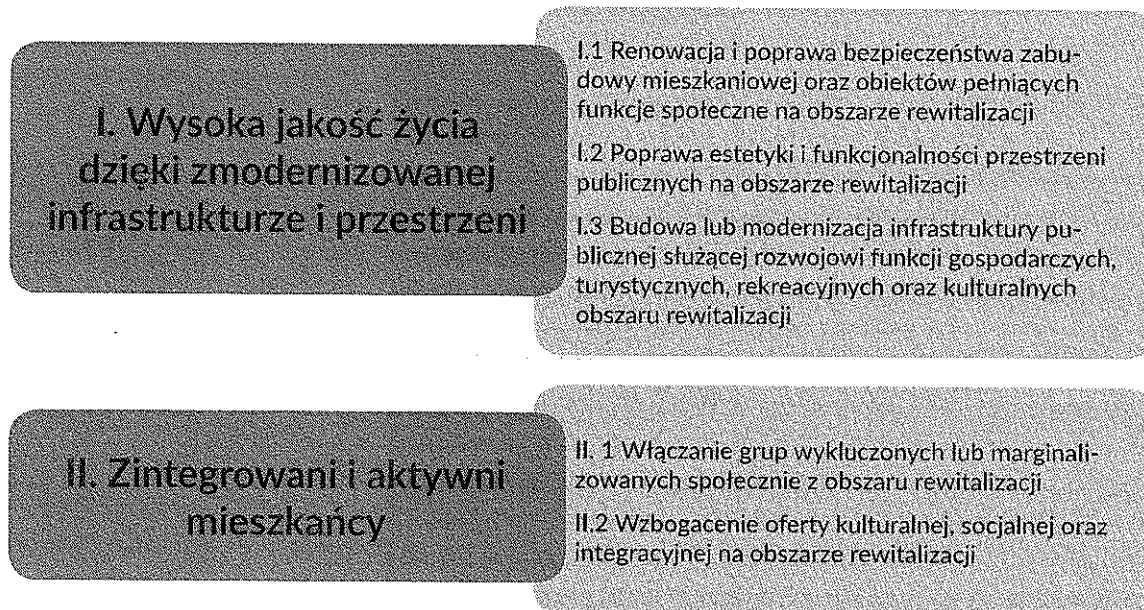
Wizja obszaru rewitalizacji to przedstawienie jego stanu po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji i osiągnięciu zaplanowanych celów. Sformułowana poniżej wizja stanowi podstawę do określonych w kolejnej części dokumentu celów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań.

- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji są dumni z miejsc, w których mieszkają, uczą się, pracują i odpoczywają. Chętnie korzystają z nowo powstałych lub zmodernizowanych osiedli mieszkaniowych i innych przestrzeni publicznych.
- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji są aktywni, przedsiębiorczy i zintegrowani, angażują się w życie społeczne, pomagają osobom czy grupom potrzebującym wsparcia.
- Turystyka rozwija się w sposób zrównowazony, powodując powstawanie przy tym miejsc pracy dla mieszkańców obszaru rewitalizacji. Jednocześnie wykorzystywane są naturalne zasoby środowiskowe, bez nadmiernej ich eksploatacji.
- W zabytkowych budynkach lub niewykorzystanych wolnych przestrzeniach miasta, realizowane są przedsięwzięcia istotne dla rozwoju społeczności obszaru rewitalizacji – głównie kulturalne, społeczne, ukierunkowane na przeciwdziałanie lub eliminację zjawiska wykluczenia.
- Na obszarze rewitalizacji panuje równowaga – nie jest on jedynie atrakcją turystyczną, a miejscem do życia, w którym każdy mieszkaniec znajduje swoją przestrzeń.

II.2 CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ W RAMACH PROCESU REWITALIZACJI

Problemy obszaru rewitalizacji zostały zdiagnozowane w drodze analizy wskaźnikowej oraz konsultacji społecznych. Określono dwa cele procesu rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań. Wyodrębnione cele rewitalizacji odnoszą się do całego obszaru rewitalizacji, w ramach którego wyodrębniono cztery podobszary:

Rys. 33 Struktura celów rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

I. WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA DZIĘKI ZMODERNIZOWANEJ INFRASTRUKTURZE I PRZESTRZENI

Jakość życia stanowi bardzo ważny cel, powszechnie akceptowany i podnoszony w różnorodnych dokumentach strategicznych. Dotychczas w dużej mierze pojęcie to odnoszono do wskaźników społecznych i ekonomicznych, jednak obecnie następuje zwrot w kierunku pozytywnych i oczekiwanych aspektów środowiska miejskiego. Coraz większy nacisk kładzie się na zrównoważony rozwój, a więc rozwój łączący w założeniu wysoką jakość życia mieszkańców z rozwojem ekonomicznym oraz preferencjami dla środowiska naturalnego.

Miasta tworzą tętniące życiem organizmy, podlegające przemianom w wyniku procesów społecznych, ekonomicznych czy kulturowych. Dlatego miasta postrzegane są jako dobre środowisko do życia, ponadto mogą wspierać lub ograniczać działania, ukierunkowane na podnoszenie jakości życia. Do głównych aktywności tego rodzaju należy zaliczyć życie społeczne, kontakt z przyrodą oraz możliwość szybkiego przemieszczania się po różnych częściach miasta. Równolegle zanika reprezentacyjna funkcja miasta, gdyż największą wartością miasta staje się możliwość życia w społeczności, bezpośrednie kontakty międzyludzkie. Przekłada się to na pojawianie się nowych wartości oraz idei, dlatego też przestrzeń miejska powinna być otwarta i dostępna dla wszystkich.

Miasta przyciągają nowych mieszkańców nie tylko wizją rozwoju ekonomicznego, ale również możliwościami nawiązywania kontaktów społecznych. Choć oczywiście zdolności do budowania relacji międzyludzkich to kwestie indywidualne, to jednak środowisko miejskie może je utrudniać lub ułatwiać. Dobrze zaprojektowana miejska przestrzeń

zachęca do przebywania poza domem i angażowania się w lokalne życie społeczne. Powinna ona kreować ruch pojazdów jak najmniej uciążliwy dla mieszkańców, być wypełniona kawiarniami, klubami, restauracjami itd. pozwalającymi na nawiązywanie nowych i podtrzymywanie istniejących znajomości, kreować miejsca przyjazne rodzinom. Za przyjazne przestrzenie miejskie można uznać te, które posiadają dużą liczbę miejsc spotkań, do których można w sposób wygodny dotrzeć, ukształtowane w sposób pozwalający spędzać tam czas bezpiecznie, z dala od zagrożeń i niedogodności związanych z ruchem samochodowym czy ewentualnymi zjawiskami patologii społecznej.

Ważne jest, aby w poszczególnych dzielnicach miejskich nie doszło do koncentracji i dominacji jednej funkcji, co mogłoby spowodować chęć „ucieczki” mieszkańców do innych, bardziej spokojnych miejsc (w mieście lub w strefie podmiejskiej). Poza koncentracją funkcji handlowych, usługowych czy rozrywkowych, ważne jest wykreowanie przestrzeni zielonych. Parki, skwery czy inne tereny zielone winny stanowić również miejsca kultywowania relacji społecznych, a wyposażone w infrastrukturę służyć aktywnemu wypoczynkowi, pozwalają ograniczać poziom hałasu, relaksować się, odbudowywać zdolność koncentracji.

Ponadto w powyższym celu rewitalizacji skoncentrowano się na aspekcie estetycznym. Przestrzeń publiczna jest bowiem dobrem wspólnym, stanowiącym miejsce realizacji zróżnicowanych przedsięwzięć społecznych, kreowania życia miejskiego, a więc musi odpowiadać na potrzeby mieszkańców miasta, obejmujące orientację w przestrzeni, poczucie bezpieczeństwa, potrzebę identyfikacji oraz możliwość obcowania z estetyczną przestrzenią.

- I.1 Renowacja zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów pełniących funkcje społeczne na obszarze rewitalizacji
- I.2 Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych na obszarze rewitalizacji
- I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalnych obszaru rewitalizacji

II. ZINTEGROWANI I AKTYWNI MIESZKAŃCY

Cel drugi Gminnego Programu Rewitalizacji nawiązuje do podnoszenia poziomu kapitału społecznego. Ze względu na wielość funkcjonujących definicji, na potrzeby niniejszego opracowania uznaje się, że kapitał społeczny to kompleksowy zasób obejmujący: więzi wewnątrz danej społeczności, relacje z instytucjami makrostrukturalnymi (np. urzędami), zdolność społeczności do działania (w tym współpracy na rzecz wspólnego lub indywidualnego dobra, kontakty z sąsiadującymi wspólnotami społecznymi, organizacjami pozarządowymi).

Wykluczenie społeczne jest zjawiskiem wielowymiarowym, a walka z nim (podobnie jak sam proces wykluczenia) długotrwała. Przyczyną wykluczenia społecznego bywa często jednostkowe zdarzenie, które powoduje pogorszenie się sytuacji życiowej jednostki czy grupy (np. rodziny), a jednocześnie zapoczątkowuje szereg negatywnych zdarzeń, przyczyniających się do pogarszania tej sytuacji. Wraz z upływem czasu proces ulega intensyfikacji, aż dochodzi do momentu, w którym jednostka/grupa nie jest w stanie samodzielnie, bez udziału i wsparcia innych podmiotów czy osób, poprawić swojego losu. Sytuacja, w której dąży

się do zatrzymania bądź odwrócenia procesu wykluczenia określana jest jako „przeciwdziałanie wykluczeniu”, natomiast działania zmierzające do odwrócenia tego procesu to „zwalczanie wykluczenia”.

Wykluczenie społeczne należy rozpatrywać w dwóch wymiarach. W wymiarze obiektywnym oznacza zjawiska związane z obniżeniem dochodów, ograniczenie lub wyłączenie się z aktywności publicznych (jak udział w wyborach) czy społecznych (udział w imprezach kulturalnych, aktywność w organizacjach pozarządowych). Wymiar subiektywny z kolei oznacza poczucie jednostki czy grupy co do „bycia wykluczonym”. Wiąże się często z odczuwaniem uprzedzeń czy dyskryminacji płynących z otoczenia, jednak niemających charakteru sformalizowanego. Dlatego też działania mające na celu walkę z wykluczeniem muszą koncentrować się zarówno na eliminacji negatywnych zjawisk, jak również na oddziaływaniu psychologicznym, terapeutycznym.

Samorząd wkracza do procesu zwalczania wykluczenia w momencie, gdy jednostki/grupy nie są w stanie samodzielnie sobie radzić oraz, gdy nie wystarcza już wsparcie najbliższej rodziny czy znajomych. Pomoc instytucji publicznych nie przyjmuje jedynie formy finansowej, a koncentruje się wokół wyrównywania deficytów poprzez szkolenia, stworzenie infrastruktury do odbudowania kapitału społecznego (np. przez organizację łatwo dostępnych zajęć w ośrodku kultury), odbudowania wiary we własne siły (przez wsparcie terapeutyczne), wsparcie w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz możliwości korzystania z różnych form pomocy (np. prawnej).

Istotnym elementem procesu walki z wykluczeniem społecznym mogą i powinny stać się lokalne organizacje pozarządowe czy lokalni liderzy, którzy organizują często grupy nieformalne. Sektor organizacji pozarządowych (non-government organization zwanych dalej: NGO), jako działający na rzecz wybranego interesu i którego celem nie jest osiągnięcie zysku, w dużej mierze ukierunkowany jest na rozwiązywanie problemów społecznych. Działania tego sektora oparte są w głównej mierze na dobrowolnym uczestnictwie interesariuszy w pracach organizacji, cieszą się zaufaniem społecznym, dlatego też przyczyniają się do wzrostu aktywności społeczności lokalnych i tym samym stanowią istotny czynnik rozwoju kapitału społecznego. Można się spodziewać, że skuteczność instytucjonalnej, samorządowej polityki społecznej będzie możliwa do osiągnięcia przy ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Organizacje NGO, określane również mianem trzeciego sektora, przyczyniać się będą do realizacji polityki społecznej na szczeblu miasta, poprzez świadczenie usług oraz aktywizację społeczną. Występują one też jako rzecznicy potrzeb i praw obywatelskich przed instytucjami publicznymi. Z tego względu, współpraca z nimi oraz udzielanie im wsparcia (np. merytorycznego czy finansowego) jest z punktu widzenia samorządu „opłacalna”, bowiem wspiera samorząd przy realizacji jego zadań własnych.

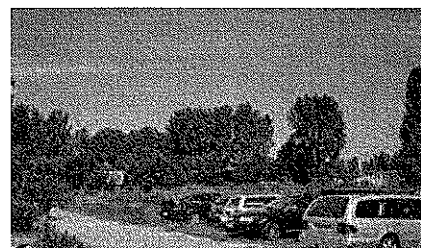
- II. 1. Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie z obszaru rewitalizacji
- II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, społecznej oraz integracyjnej na obszarze rewitalizacji

II.3 PODSTAWOWE PROJEKTY

I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Miasto Świnoujście na lata 2017-2027 zaplanowano 23 podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Każdy projekt scharakteryzowano poprzez wskazanie nazwy, podmiotu realizującego, zakresu działania, miejsca realizacji, szacowanej wartości, procentowego udziału poszczególnych źródeł finansowania, rozwiązywanego problemu, celu projektu oraz prognozowanych rezultatów wraz ze sposobem ich pomiaru.

Projekt A.1				
Nazwa projektu	Budowa budynku komunalnego			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście ul. Wojska Polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada wybudowanie na należącej do Miasta działce budynku komunalnego z około 60 mieszkaniami.			
Miejsce realizacji projektu	ul. Steyera, działka 428/3, Świnoujście			
Szacowana wartość	6 550 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne ⁷	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Na obszarze rewitalizacji w mieście Świnoujście zdiagnozowano wysoki poziom ubóstwa mieszkańców, znajdujący odzwierciedlenie m.in. w dużym udziale osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Budowa budynku komunalnego pozwoli na posiadanie własnego mieszkania osobom o niższych dochodach oraz zmniejszenie liczby oczekujących na przyznanie mieszkania komunalnego. Należą do nich również ci, którzy pracują w słabiej opłacanych branżach albo dopiero rozpoczynają pracę w mieście i nie stać ich na zakup nieruchomości na rynku prywatnym.			
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest stworzenie oferty mieszkań komunalnych, dostępnych dla osób o niższych dochodach oraz zmniejszenie liczby osób oczekujących na przyznanie mieszkania komunalnego. Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba powstałych mieszkań – 60 Liczba osób zamieszkających w nowo wybudowanym budynku – 180 *** Protokół odbioru Dokumentacja projektowa Dane dotyczące zameldowania			

Projekt A.2	
Nazwa projektu	Rewitalizacja zabytkowego dworca kolejowego z przeznaczeniem na Osiedlowy Dom Kultury „Stacja KULTURA” wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada adaptację i utrzymanie zabytkowego budynku kolejowego na samorządową instytucję kultury, wraz z wydzielaniem i zagospodarowaniem przyległego terenu pod publicznie dostępny plac i ciągi piesze, wraz z budową sceny letniej.

⁷ Obejmuje również środki własne podmiotu realizującego projekt, w przypadku gdy jest on instytucją publiczną

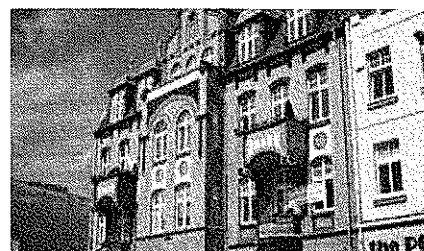
Miejsce realizacji projektu	ul. Grunwaldzka, dz. nr 137/7, Świnoujście (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	16 404 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Diagnoza stanu miasta przygotowana na potrzeby delimitacji obszarów zdegradowanych i rewitalizacji wskazała na niski udział w życiu kulturalnym i społecznym mieszkańców podobszaru rewitalizacji OR-1 – Centrum. Usytuowanie instytucji kultury w otoczeniu wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej oraz zagospodarowanie otaczającego ją terenu na publicznie dostępny plac/park wraz z urządzeniami o charakterze kulturowym (jak scena letnia, galeria w plenerze), zwiększy poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym.			
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest zwiększenie poziomu uczestnictwa mieszkańców obszaru rewitalizacji w życiu publicznym i kulturalnym miasta. Projekt realizuje kierunek działania I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji, a także kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Powierzchnia utworzonych obiektów kultury – 1.101 m ² Powierzchnia zagospodarowanego terenu przyległego – 12.395 m ² *** Protokół odbioru			

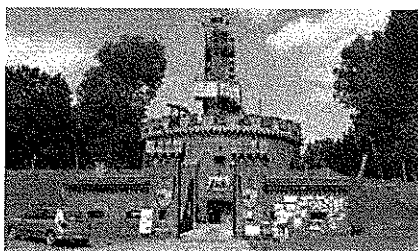

Projekt A.9				
Nazwa projektu	Utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rejonów ulic: Krzywa, Grunwaldzka, tzw. osiedle zachodnie			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Wojska Polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Pierwszym elementem realizacji projektu jest wskazanie pomieszczenia lokalowego, spełniającego wymogi dla placówek wsparcia dziennego i jego dostosowanie do potrzeb placówki. Placówka zostanie wyposażona, a następnie jej prowadzenie zostanie w trybie konkursowym przekazane innemu podmiotowi.			
Miejsce realizacji projektu	OR-1 – Centrum (wskazanie dokładnej lokalizacji będzie możliwe na etapie projektowania i realizacji zadania)			
Szacowana wartość	1 915 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Trudne warunki życia występujące w rodzinach z dziećmi (głównie wynikające z uzależnień, niskich dochodów) sprawiają, że dzieci i młodzież mają mniejszą dostępność do atrakcyjnych i społecznie akceptowanych form spędzania czasu wolnego. Skutkiem tego, często wchodzą oni w sytuacje ryzykowne. Dzięki stworzeniu tej placówki młodzież otrzyma wsparcie w prawidłowym rozwoju oraz nabeździe umiejętności pokonywania deficytów w nauce i codziennych trudności. Placówka wsparcia dziennego będzie oferować pomoc, zwłaszcza gdy wystąpią deficyty emocjonalne, niedostosowanie społeczne dzieci/młodzieży, problemy wychowawcze, brak wzorców i systemu wartości w rodzinie, bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niski status społeczno-ekonomiczny rodziny, problemy socjalne i materialne rodziny, alkoholizm, przemoc w rodzinie, specjalne potrzeby edukacyjne i społeczne dzieci.			

Cel(-e) projektu	Celem projektu jest objęcie wsparciem dzieci i młodzieży mieszkających przy ul. Krzywej, Grunwaldzkiej i na tzw. osiedlu zachodnim, poprzez uruchomienie i funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej dla około 25 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Projekt realizuje kierunki działania I.1 Renowacja zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów pełniących funkcje społeczne, a także II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie oraz II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, socjalnej oraz integracyjnej na obszarze rewitalizacji.
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Powierzchnia placówki – 100 m ² Liczba osób korzystających ze wsparcia – 25 * * * Faktury zakupu Protokoły odbioru Sprawozdania z udzielonego wsparcia

Projekt A-4				
Nazwa projektu	Aktywizacja społeczno-zawodowa seniorów i osób wykluczonych społecznie, poprzez adaptację pomieszczeń przy ulicy Armii Krajowej 13 pod działalność Hostelu			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Fundacja Motywacja i Działanie ul. C.K. Norwida 7/12, 72-500 Międzyzdroje			
Zakres realizowanych działań	Zakres prac obejmuje adaptację budynku przy ul. Armii Krajowej 13 w Świnoujściu z wyposażeniem, utworzenie w nim miejsc pracy przyjaznych seniorom oraz osobom wykluczonym społecznie, a także organizację szkoleń miękkich i zawodowych, poprawiających kwalifikacje i kompetencje pracowników.			
Miejsce realizacji projektu	ul. Armii Krajowej 13, Świnoujście (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	500 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	0	90	10	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Na podobnym obszarze rewitalizacji Centrum stwierdzono wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym, które potrzebują wsparcia w zakresie tworzenia miejsc pracy lub działalności społecznej. Dzięki temu osoby te czują się potrzebne, rośnie ich samoocena. Może to również stanowić zachętę dla innych podmiotów gospodarczych do zatrudniania osób starszych. W środowisku lokalnym realizacja projektu przyczyni się do przełamywania bariery zaufania w stosunku do osób w wieku poprodukcyjnym oraz borykających się z problemami społecznymi, przyczyniając się do ich destygmatyzacji i ułatwiając im proces reintegracji społecznej. Fundacja od 2012 r. realizuje projekty z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, również na terenie Świnoujścia. Od 2016 r. prowadzi w mieście przedsiębiorstwo ekonomii społecznej EVKA Vegebar, aktywizujące zawodowo osoby z niepełnosprawnością. W Fundacji pracują psychoterapeuci i psychologowie, którzy wykorzystują swoje doświadczenie i kwalifikacje do motywowania osób wykluczonych do poprawy jakości swojego życia.			
Cel(-e) projektu	Projekt realizuje kierunek działania I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej, służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji, a także kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba zrewitalizowanych obiektów – 1 Powierzchnia zaadaptowanych pomieszczeń – 500 m ² Liczba utworzonych miejsc pracy – 12 Liczba przeprowadzanych szkoleń – 45 * * * Protokoły odbioru prac budowlanych Faktury zakupu (dot. wyposażenia) Dokumentacja kadrowa Listy uczestników szkoleń			

Projekt A.5				
Nazwa projektu	Rewaloryzacja Fortu Anioła w Świnoujściu			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Elżbieta i Piotr Kośmider Dystans s.c. ul. Jachtowa, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada przeprowadzenie inwentaryzacji obiektu, naprawę i płaskowanie elewacji, zmeliorowanie tarasu górnego, demontaż wieży radiowej, pozostałej po jednostce Armii Radzieckiej oraz remont kapitalny wnętrza Fortu.			
Miejsce realizacji projektu	ul. Jachtowa, działka nr 158, Świnoujście (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	5 000 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	0	50	50	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Realizacja prac przyczyni się do przywrócenia dawnej świetności obiektowi militarnemu z lat 1854–1858, stanowiącemu zabytek. Na obszarze rewitalizacji stwierdzono wysoki udział obiektów zabytkowych. Fort jest chętnie odwiedzany przez mieszkańców i turystów, organizowane są w nim koncerty i inne wydarzenia kulturalne. Remont poprawi poziom bezpieczeństwa odwiedzających to miejsce oraz zatrzyma proces degradacji obiektu. Jednocześnie, w jego wyniku będzie możliwe rozszerzenie działalności, a co za tym idzie zwiększenie poziomu zatrudnienia.			
Cel(-e) projektu	Projekt realizuje kierunek działania I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej, służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji, a także kierunek działania II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, społecznej oraz integracyjnej na obszarze rewitalizacji.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba zrewitalizowanych obiektów – 1 Powierzchnia zrewitalizowana – 3.000 m ² Liczba odwiedzających obiekt – 60.000 os./rok *** Protokół odbioru prac budowlanych Coroczne sprawozdanie ze zorganizowanych imprez			

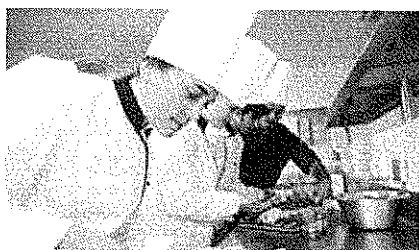

Projekt A.6				
Nazwa projektu	Przebudowa hal magazynowo-warsztatowych zlokalizowanych przy ul. Karsiborskiej 8 i 8a na potrzeby Centrum Handlowo-Ustugowo -Kulturalnego „Park Karsiborska”			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	„Uzdrowisko Świnoujście” S.A., ul. Nowowiejskiego 2, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Przebudowa hal magazynowo-warsztatowych przy ul. Karsiborskiej 8 i 8a na Centrum „Park Karsiborska” będzie polegała na adaptacji i rozbudowie istniejącej infrastruktury. W efekcie powstanie kompleks budynków o zabudowie trzykondygnacyjnej (powierzchnia około 10.000 m ²), z parkingiem (o powierzchni około 3.000 m ²) z alternatywną zabudową parkingu na dachu obiektu i zieloną architekturą („Zielone kaskady”).			
Miejsce realizacji projektu	ul. Karsiborska 8, 8a; działki nr 141, 142, 143, 144, 146 – obr. ew. 10, Świnoujście (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	30 000 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	5	50	45	0

Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Teren przy ul. Karsiborskiej ma charakter przemysłowy i jest silnie zdegradowany. Znajdujące się na nim hale usługowo-handlowe pochodzą z lat 50./60. XX w. i są silnie zdekapitalizowane. Dzięki rewitalizacji tego terenu powstanie około 50 sklepów, punktów usługowych, gastronomicznych, klubów dla rodzin (np. Klub Mama, Tata i Ja), młodzieży (Młodzieżowy Klub Gryfik M) i seniorów, strefa aktywności sportowej (m.in. ścianka wspinaczkowa), parking na około 400 miejsc, stacja benzynowa oraz stacja do ładowania samochodów elektrycznych przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Powstanie więc miejsce do spędzania wolnego czasu dla rodzin, a także sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości, co jest szczególnie istotne ze względu na zdiagnozowany na obszarze rewitalizacji niższy niż średnio w mieście poziom przedsiębiorczości. Utworzone w ramach prac miejsca parkingowe przyczynią się do rozwiązania problemu ich niedostatku na obszarze rewitalizacji. Jednocześnie poprawi się wizerunek obszaru rewitalizacji, bowiem teren ten jest usytuowany przy wjeździe do centrum miasta. Ponadto projekt przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia, a także uzależnienia mieszkańców od pomocy społecznej. Przewiduje się, że jego efektem będzie utworzenie około 130 nowych miejsc pracy.
Cel(-e) projektu	Realizacja projektu przyczyni się zarówno do podniesienia jakości życia mieszkańców podobszaru rewitalizacji OR-1 – Centrum, poprzez zwiększenie dostępności do różnorodnych dóbr i usług, jak i budowanie i utrwalanie więzi społecznych. Projekt realizuje kierunek działania I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji, a także kierunek działania II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, społecznej oraz integracyjnej na obszarze rewitalizacji.
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Powierzchnia zrewitalizowana – 16.934 m ² Powierzchnia handlowo-usługowa powstała po przeprowadzeniu rewitalizacji – 10.000 m ² Liczba osób odwiedzających Centrum – 4000 os./rok *** Dokumentacja budowlano-wykonawcza, protokoły odbioru Liczenie średniej dziennej liczby osób odwiedzających Centrum Liczenie uczestników wydarzeń kulturalnych przez ich organizatorów

Projekt A 7				
Nazwa projektu	Aktywny Senior			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Wojska Polskiego 1/2, Urząd Miasta Świnoujście Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 4, 72-600 Świnoujście Miejski Dom Kultury Ul. Wojska Polskiego 1/1, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada zorganizowanie w Osiedlowym Domu Kultury w wydzielonej sali dla Seniorów, nieodpłatnych szkoleń z zakresu obsługi i korzystania z nowoczesnych systemów komunikacji społecznej (obsługa komputerów i telefonów komórkowych).			
Miejsce realizacji projektu	Osiedlowy Dom Kultury, ul. Grunwaldzka (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	50 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że na obszarze rewitalizacji występuje wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. Często seniorzy mają problemy z korzystaniem z nowoczesnych metod komunikacji społecznej. Poznanie zasad obsługi komputera czy telefonu komórkowego poprawi samoocenę i bezpieczeństwo seniorów, umożliwi im kontakt z rodziną czy przyjaciółmi np. przebywającymi zagranicą.			

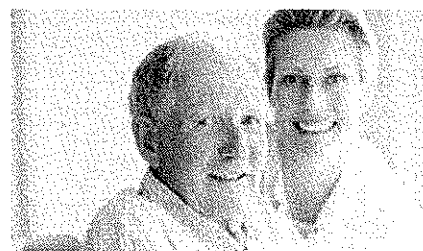
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest aktywizacja seniorów, podniesienie poczucia ich bezpieczeństwa i ograniczenie poczucia wykluczenia społecznego. Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie oraz II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, socjalnej oraz integracyjnej na obszarze rewitalizacji.
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba seniorów biorących udział w projekcie – 20 * * * Lista obecności na zajęciach Deklaracje zgłoszeniowe do udziału w zajęciach

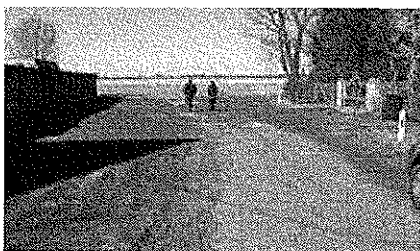
Projekt A.8				
Nazwa projektu	Uczymy się zawodów potrzebnych na lokalnym rynku pracy – Centrum			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Powiatowy Urząd Pracy w Świnoujściu ul. Wojska Polskiego 1/2A, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Powiatowy Urząd Pracy przygotowuje wspólnie z Centrum Edukacji Zawodowej i Turystyki profesjonalne szkolenia z zawodu kucharz-kelner dla bezrobotnych, z praktykami zawodowymi u pracodawców, z którymi zostaną podpisane umowy na przyjęcie osób na praktykę i staż w zakładzie pracy. Ponadto, PUP wspólnie z Zasadniczą Szkołą Morską i Technikum przygotowuje profesjonalny kurs spawacza dla bezrobotnych, łącznie z praktykami i stażami w zakładach pracy. Zorganizowane zostaną także inne szkolenia zawodowe, stosownie do potrzeb lokalnych pracodawców, m.in. przy współpracy z Branżową Szkołą I Stopnia i AKS – Szkołą Techniczną w Świnoujściu.			
Miejsce realizacji projektu	Miejski Dom Kultury w Świnoujściu, ul. Wojska Polskiego 1/1 (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	30 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	10	90	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	W mieście brakuje pracowników, dlatego należy dążyć do przywrócenia do pracy każdego bezrobotnego. Zorganizowanie profesjonalnych szkoleń połączonych z praktykami i stażami w firmach pozwoli osobom bezrobotnym zdobyć nowe umiejętności szczególnie poszukiwane na miejscowym rynku pracy. Szkolenia mogą stać się także podstawą do założenia własnej działalności gospodarczej, co również będzie zjawiskiem korzystnym ze względu na niski poziom przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji.			
Cel(-e) projektu	Celem jest nabycie nowych umiejętności zawodowych przez osoby bezrobotne. Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba przeszkolonych osób – 30 Liczba osób, które w wyniku udziału w projekcie zyskały zatrudnienie lub prowadzą własną działalność gospodarczą – 25 * * * Lista obecności na zajęciach Deklaracje uczestnictwa w projekcie			

Projekt A.9	
Nazwa projektu	Pakiet edukacyjny dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem – Centrum
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Wojska Polskiego 1/2, Urząd Miasta Świnoujście Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 4, 72-600 Świnoujście
Zakres realizowanych działań	W ramach projektu, przygotowana zostanie oferta zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży, wyrównujących szanse edukacyjne dzieci z rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym lub rozwijających ich zainteresowania, np. języki obce, koła zainteresowań, zajęcia sportowe, nauka tańca, gra na instrumentach.

Miejsce realizacji projektu	ul. Grunwaldzka (światlica środowiskowa), Świnoujście (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	450 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	10	90	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Dzieci i młodzież biorące udział w tym projekcie rozwiną swoje umiejętności, przez co wzrosnie ich samoocena. Zorganizowanie czasu wolnego uchroni ich przed wejściem w sytuacje ryzykowne i konflikto- we. Rozwiną też swoje horyzonty myślowe, sposób postrzegania rzeczywistości, co może zmniejszyć ryzyko przedwczesnego zakończenia przez nich edukacji, dając im szansę na wyjście z marginalizacji społecznej. To ważne, bowiem wśród mieszkańców Osiedla Zachodniego zdiagnozowano niski poziom edukacji i kapitału społecznego, wysokie bezrobocie, uzależnienie od pomocy społecznej.			
Cel(-e) projektu	Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba uczniów biorących udział w zajęciach – 20 osób rocznie. * * * Listy obecności Deklaracje uczestnictwa w projekcie			

Projekt A 10				
Nazwa projektu	Opieka nad seniorami – aktywna społeczność lokalna			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Wojska Polskiego 1/2, Urząd Miasta Świnoujście Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 4, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada zorganizowanie przez MOPR nieodpłatnych usług sąsiedzkich, na zasadzie wolontariatu dla osób starszych i niesamodzielnych. MOPR będzie prowadził bazę osób pomagających osobom starszym – seniorzy każdorazowo będą musieli zaakceptować osobę im pomagającą. W Osiedlowym Domu Kultury przy ul. Grunwaldzkiej wyznaczone zostanie pomieszczenie dla seniorów z dostępem do komputera i internetu, w celu umożliwienia im kontaktu z rodziną przebywającą zagranicą.			
Miejsce realizacji projektu	Osiedłowy Dom Kultury, ul. Grunwaldzka, Świnoujście (OR-1 – Centrum)			
Szacowana wartość	500 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	W czasie konsultacji społecznych mieszkańcy wielokrotnie zwracali uwagę na konieczność zapewnienia oferty dla osób starszych – organizacji zajęć czy różnorodnych form opieki. Jednocześnie, diagnoza przeprowadzona na potrzeby wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji wykazała, że w podobszarze rewitalizacji 1 – Centrum występuje wysoki udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców oraz bardzo niski poziom zaangażowania jego mieszkańców w życie społeczne czy publiczne. Projekt ten pozwoli zwiększyć poczucie empatii i integracji mieszkańców.			
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest aktywizacja seniorów oraz przywrócenie dobrych praktyk w zakresie pomocy sąsiedzkiej. Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba seniorów, którzy korzystają z opieki – 20 Liczba osób zaangażowanych w wolontariat na rzecz seniorów – 10 * * * Zgłoszenia do pełnienia funkcji wolontariusza Lista osób otrzymujących wsparcie			

Projekt A.11				
Nazwa projektu	Wzmocnienie potencjału rozwojowego wyspy Karsibór w oparciu o cenne walory przyrodnicze i kulturowe – budowa przystani kajakowej na wyspie Karsibór			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście ul. Wojska Polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Przedmiotem projektu będzie budowa przystani kajakowej przy ul. 1 Maja w Świnoujściu-Karsiborze. Zakres rzeczowy projektu obejmuje: przygotowanie dokumentacji projektowej, budowę przystani kajakowej – roboty budowlane, aktualizację przebiegu i oznakowanie szlaku kajakowego „44 wysp”, nadzór inwestorski oraz promocję projektu. W ramach robót budowlanych zaplanowano m.in. przebudowę odcinka drogi dojazdowej (około 60 m) od ul. 1 Maja do nabrzeża, z miejscami postojowymi dla samochodów z przyczepami, służącymi przewożeniu kajaków i miejscami postojowymi dla osób niepełnosprawnych, stojakami rowerowymi, przebudowę istniejącego slipu i budowę pomostów (jeden stały i dwa pływające), budowę ciągu komunikacyjnego wzdłuż brzegu, posadowienie toalety systemowej, dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych, miejsce na ognisko oraz wiatę piknikową, umożliwiającą grillowanie, stojaki na kajaki, małą architekturę (m.in. kosze, leżaki, siedziska). Ponadto, zaplanowano odnowienie oznakowania szlaku kajakowego od strony wody i od strony lądu oraz posadowienie tablic – informacyjnej i promocyjnej.			
Miejsce realizacji projektu	ul. 1 Maja, dz. 179, 183, 184/3, 642, Obr. 0015, Świnoujście (OR-2 – Karsibór)			
Szacowana wartość	1 500 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	66	34		
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt pozwoli na poprawę poziomu zagospodarowania przestrzeni turystycznej. Przyczyni się to do zwiększenia zatrudnienia w usługach podporządkowanych turystyce, a tym samym ograniczeniu bezrobocia. Ponadto na Karsiborze stwierdzono niski poziom przedsiębiorczości oraz słabą kondycję lokalnych przedsiębiorstw. Z tego powodu przygotowanie infrastruktury przestrzenno-funkcjonalnej ułatwi funkcjonowanie firm.			
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest pobudzenie rozwoju gospodarczego obszaru Dłty Świny oraz zwiększenie atrakcyjności szlaku kajakowego „44 wysp” stanowiącego produkt turystyczny województwa zachodniopomorskiego. Projekt realizuje kierunki działania I.2 Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Liczba wspartych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – 1 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 Liczba odwiedzin objętych wsparciem w miejscach, należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne – 2500 os/rok *** Częściowe protokoły odbioru prac budowlanych Protokół bezusterkowego odbioru robót budowlanych Nadzór nad robotami (inspektor nadzoru ze strony gminy, kierownik budowy ze strony wykonawcy) Dane Ośrodka Sportu i Rekreacji „Wyspiarz” Badania ankietowe			

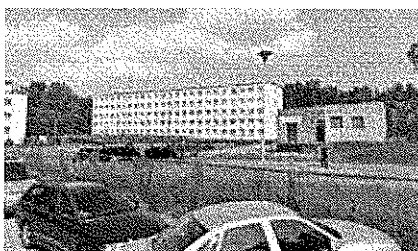
Projekt A.12				
Nazwa projektu	Modernizacja przystani rybackiej w Świnoujściu-Karsiborze w celu poprawy bezpieczeństwa rybaków			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście ul. Wojska Polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	W projekcie przewidziano wykonanie robót czerpalnych, celem polepszenia dojścia kutrów do nabrzeża, głęboką modernizację i kompleksową rozbudowę nabrzeża wraz z jego wyposażeniem oraz budową ślipu, budowę 5 wiat wyladunkowych oraz 2 dwudzielnych i 3 trójdzielnych magazynów sprzętu wraz z sanitariatami i podłączenie ich do sieci zewnętrznych, wykonanie ciągów komunikacyjnych oraz nawierzchni drogowej, zagospodarowanie terenów zielonych, a także realizację działań informacyjno-promocyjnych.			
Miejsce realizacji projektu	dz. ew. 639/4, 31/2 i 641, obr. Karsibór, Świnoujście (OR-2 – Karsibór)			
Szacowana wartość	7 384 119,87 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	0	100	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Teren istniejącej przystani rybackiej jest przystosowany do pełnienia swojej funkcji przystani rybackiej, zwłaszcza do cumowania kutrów oraz wyladunku i przechowywania ryb. Na terenie przystani znajdują się zniszczone wiaty wyladunkowe, magazyny i chłodnie kontenerowe, wykorzystywane na cele rybołówstwa. Na podstawie przeprowadzonych oględzin oraz inwentaryzacji, stan techniczny przystani określa się jako bardzo zły. Zlokalizowane tam konstrukcje stalowe są silnie skorodowane powierzchniowo oraz włącznie, natomiast konstrukcje betonowe posiadają liczne spękania, rysy i ogniska korozji powierzchniowej. Realizacja projektu pozwala na walkę ze zdiagnozowanym na podob-szarze rewitalizacji OR-2 wysokim poziomem bezrobocia, niską liczbą podmiotów gospodarczych oraz ich słabą kondycją.			
Cel(-e) projektu	Głównym celem jest podnoszenie konkurencyjności i rentowności przedsiębiorstw w sektorze rybołówstwa. Projekt realizuje kierunki działania I.2 Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej, służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji, a także II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba przystani rybackich zmodernizowanych w celu poprawy bezpieczeństwa rybaków – 1 *** Protokoły odbioru prac budowlanych			

Projekt A.13				
Nazwa projektu	Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu. „Cyfrowe Świnoujście”			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Miejski Dom Kultury w Świnoujściu ul. Wojska Polskiego 1/1, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada prowadzenie zajęć edukacyjnych przez instruktorów w pracowni komputerowej oraz udostępnienie „kawiarenki internetowej” dla uczestników zajęć.			
Miejsce realizacji projektu	Miejski Dom Kultury w Świnoujściu – Filia nr 3 Karsibór, ul. 1 Maja 40 (OR-2 – Karsibór)			
Szacowana wartość	22 500,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	10	90	0	0

Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Istnieje pilna potrzeba podjęcia działań interwencyjnych w obszarze społecznym na podobszarze rewitalizacji 2 – Karsibór, które stymulują intelektualnie lokalne środowisko, przyczyniają się do podniesienia jakości życia, partycypacji w życiu publicznym oraz zwiększenia szans rozwoju zawodowego. Wśród negatywnych zjawisk zdiagnozowanych na tym osiedlu należy wymienić słabe wyniki w nauce, duży poziom ubóstwa (który przyczynia się do powstawania wykluczenia cyfrowego mieszkańców), bezrobocie, patologii społecznych czy niski poziom kapitału społecznego. Zdobyte umiejętności poruszania się w internecie może poszerzyć perspektywy mieszkańców tego podobszaru rewitalizacji, pomóc w znalezieniu pracy czy informacji ułatwiających wyjście z trudnej sytuacji życiowej.
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest poprawa poziomu uczestnictwa w życiu publicznym, poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu prowadzącemu do wykluczenia społecznego oraz poprzez wzbogacenie form wzajemnego komunikowania się, prowadzące do budowania więzi lokalnych. Dodatkowo realizacja projektu będzie sprzyjać zwiększeniu atrakcyjności zawodowej osób uczestniczących w zajęciach, które nabydą nowe umiejętności zwiększające ich atrakcyjność zawodową na rynku pracy. Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba przeprowadzonych szkoleń – 5 Liczba osób uczestniczących w zajęciach – 25 *** Listy obecności Dzienniki zajęć

Projekt A 14				
Nazwa projektu	Przebudowa lokali socjalnych w budynku przy ul. H. Modrzejewskiej 20 w Świnoujściu na samodzielne lokale mieszkalne wraz z zagospodarowaniem terenu			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Świnoujściu ul. Wyspiańskiego 35c, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt składa się z trzech elementów: 1. Stworzenie samodzielnych lokali mieszkalnych w wyniku przebudowy obecnych lokali socjalnych, podniesienie ich standardu, dostosowanie części lokali do potrzeb osób niepełnosprawnych 2. Zabezpieczenie kolejnych lokali mieszkalnych (np. budowa, nabycie, modernizacja istniejących lub w inny sposób) na potrzeby lokatorów opuszczających lokale przy ul. Modrzejewskiej 20 w związku z przebudową tego budynku. 3. Zagospodarowanie terenu w sposób umożliwiający korzystanie z infrastruktury przez wszystkich mieszkańców i użytkowników.			
Miejsce realizacji projektu	ul. Heleny Modrzejewskiej 20, Świnoujście (OR-3 – Warszów)			
Szacowana wartość	2 500 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Budynek socjalny przy ul. H. Modrzejewskiej 20 w Świnoujściu oraz jego mieszkańcy stanowią źródło konfliktów i niezadowolonych okolicznych mieszkańców. W dużej mierze w rodzinach mieszkających w tym budynku (ale również szerzej – na tym podobszarze rewitalizacji) występują zjawiska patologii społecznej, wykluczenia społecznego i zawodowego. Często są to rodziny eksmitowane z innych budynków. Przebudowa lokali socjalnych na mieszkania samodzielne spowoduje zmianę statusu mieszkańców budynku, zmniejszy się liczba lokali i rodzin w nim zamieszkujących (ze 193 na 80), poprawi się jakość zamieszkiwania, a także wizerunek budynku i jego otoczenia. Zagospodarowanie przestrzeni wokół budynku i wyposażenie go w urządzenia, służące do zabawy i rekreacji, ma na celu stworzenie miejsca do aktywnego spędzania czasu, promocji zdrowego stylu życia, odciążania od zachowań patologicznych. Teren ten będzie służył również innym mieszkańcom podobszaru rewitalizacji, nie tylko mieszkańcom tego budynku.			

	Na podobszarze rewitalizacji OR-3 – Warszów zdiagnozowano wysoki poziom bezrobocia, ubóstwa, uzależnienia od świadczeń pomocy społecznej, wysoki poziom patologii społecznej (uzależnień oraz liczby założonych niebieskich kart), wysoki udział budynków komunalnych i socjalnych. W czasie konsultacji społecznych (zwłaszcza spaceru studyjnego) mieszkańcy wielokrotnie podkreślali zły stan budynku przy ul. Modrzejewskiej 20, jego postępujące niszczenie spowodowane działaniami mieszkańców budynku oraz brak dbałości o najbliższe otoczenie bloku. Wskazywali, że mieszkańcy budynku socjalnego często spożywają alkohol w miejscach publicznych.
Cell(-e) projektu	Celem projektu jest poprawa jakości życia osób mieszkających w budynku przy ul. H. Modrzejewskiej 20 oraz przystosowanie terenu wokół budynku do potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekt realizuje kierunki działania I.1. Renowacja zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów pełniących funkcje społeczne, a także II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia	Liczba zmodernizowanych lokali – 193 Powierzchnia zmodernizowanych lokali – 2.800 m ² Powierzchnia zagospodarowanego terenu – 1.384 m ² Liczba samodzielnych lokali powstałych w wyniku modernizacji – 80 Liczba osób korzystających z infrastruktury zlokalizowanej na zagospodarowanym terenie – 200 * * * Protokół odbioru prac Sprawozdanie z imprez organizowanych na zagospodarowanym terenie

Projekt A.15				
Nazwa projektu	Ogród dla Seniora			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej, ul. Henryka Wieniawskiego 6, 71-142 Szczecin			
Zakres realizowanych działań	W ramach projektu zostaną zrealizowane: - prace projektowe, - uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych oraz finansowania zewnętrznego, - prace przygotowawcze, - prace budowlane, - oddanie do użytku, - działania w zakresie informacyjnym i kontraktowym. Projekt zakłada udział społeczności lokalnej w fazie realizacji (m.in. konsultacje społeczne, wolontariat) oraz wdrażania (m.in. wolontariat, edukacja, warsztaty z chorymi i opiekunami).			
Miejsce realizacji projektu	ul. Czeska 8, Świnoujście (OR-3 – Warszów)			
Szacowana wartość	1 200.000 00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	16	70	4	10
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt polega na przebudowie Dziennego Domu Pobytu wraz z zagospodarowaniem jego otoczenia w celu uzyskania i udostępnienia seniorom przestrzeni rekreacyjnej. Efekty: - likwidacja barier przestrzeni w celu aktywizacji osób starszych, - poprawa jakości życia osób starszych, często również samotnych, - poprawa jakości przestrzeni w zakresie jej funkcjonalności oraz zdegradowanych obiektów, - rekultywacja terenów zielonych, - wzrost poziomu kapitału społecznego – poprawa więzi międzyludzkich, wzrost poziomu udziału w życiu społecznym.			
Cell(-e) projektu	Projekt realizuje kierunek działania I.1 Renowacja zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów pełniących funkcje społeczne, I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji, II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie oraz II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, socjalnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji.			

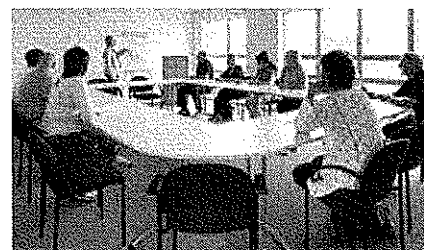

Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba zrewitalizowanych obiektów – 1 Powierzchnia zrewitalizowana – 500 m² Liczba osób korzystających ze wsparcia Dziennego Domu Pobytu – 25 *** Sprawozdania z prowadzonej działalności Protokół odbioru
---	---

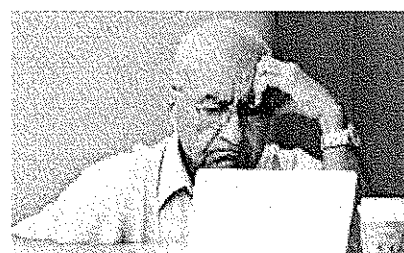

Projekt A.16				
Nazwa projektu	Hospicjum Stacjonarne w Świnoujściu			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej, ul. Henryka Wieniawskiego 6, 71-142 Szczecin			
Zakres realizowanych działań	W ramach projektu zostaną zrealizowane: - prace projektowe, - uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych oraz finansowania zewnętrznego, - prace przygotowawcze, - prace budowlane, - oddanie do użytku, - działania w zakresie informacyjnym i kontraktowym. Projekt zakłada udział społeczności lokalnej w fazie realizacji (m.in. konsultacje społeczne, wolontariat) oraz wdrażania (m.in. wolontariat, edukacja, warsztaty z chorymi i opiekunami).			
Miejsce realizacji projektu	ul. Czeska 8, Świnoujście (OR-3 – Warszów)			
Szacowana wartość	12 000 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	16	70	4	10
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Realizacja prac zaplanowanych w projekcie zatrzyma proces degradacji nieruchomości przy ul. Czeskiej 8. W efekcie powstanie hospicjum dla osób dorosłych przewlekle i nieuleczalnie chorych, na którego usługi jest zapotrzebowanie na terenie obszaru rewitalizacji. Budowa hospicjum przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (mieszkańców podobszaru rewitalizacji, osób starszych czy samotnych, które mogą zaangażować się w wolontariat i pomagać pacjentom), poprawy jakości życia chorych, zmniejszenia bezrobocia i ubóstwa na podobszarze rewitalizacji, poprawy bezpieczeństwa publicznego (monitoring będzie zniechęcał do dewastacji przestrzeni), zwiększenie poziomu kapitału społecznego.			
Cel(-e) projektu	Projekt wywrze pozytywny wpływ na przestrzeń (chroniąc ją przed dalszą degradacją) oraz społeczność lokalną (budowa więzi międzyludzkich, wzrost poziomu empatii, stworzenie miejsca opieki nad chorymi). Projekt realizuje kierunek działania I.3 Budowa lub modernizacja infrastruktury publicznej, służącej rozwojowi funkcji gospodarczych, turystycznych, rekreacyjnych czy kulturalnych obszaru rewitalizacji, II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie oraz II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, socjalnej i integracyjnej na obszarze rewitalizacji.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba zrewitalizowanych obiektów – 1 Powierzchnia zagospodarowanego terenu – 500 m² *** Protokoły odbioru prac budowlanych			

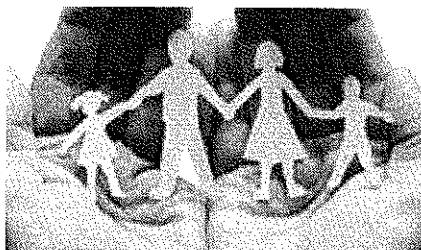
Projekt A 17				
Nazwa projektu	Uczymy się zawodów potrzebnych na lokalnym rynku pracy – Warszów			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Powiatowy Urząd Pracy w Świnoujściu ul. Wojska Polskiego 1/2A, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Powiatowy Urząd Pracy przygotowuje wspólnie z Centrum Edukacji Zawodowej i Turystyki profesjonalne szkolenia zawodu kucharz-kelner dla bezrobotnych, z praktykami zawodowymi u pracodawców, z którymi zostaną podpisane umowy na przyjęcie osób na praktykę i staż w zakładzie pracy. Ponadto PUP wspólnie z Zasadniczą Szkołą Morską i Technikum przygotowuje profesjonalny kurs spawacza dla bezrobotnych łącznie z praktykami i stażami w zakładach pracy. Zorganizowane zostaną także inne szkolenia zawodowe, stosownie do potrzeb lokalnych pracodawców, m.in. przy współpracy z Branżową Szkołą I Stopnia i AKS – Szkołą Techniczną w Świnoujściu.			
Miejsce realizacji projektu	Miejski Dom Kultury w Świnoujściu – Filia 2 Warszów, ul. Sosnowa 18 (OR-3 – Warszów)			
Szacowana wartość	35 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	10	90	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	W mieście brakuje pracowników, dlatego należy dążyć do przywrócenia do pracy każdego bezrobotnego. Zorganizowanie profesjonalnych szkoleń, połączonych z praktykami i stażami w firmach pozwoli osobom bezrobotnym zdobyć nowe umiejętności, szczególnie poszukiwane na miejscowym rynku pracy. Może to stać się także podstawą do założenia własnej działalności gospodarczej, co również będzie zjawiskiem korzystnym ze względu na niski poziom przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji, wysokie bezrobocie, w tym duży udział osób bezrobotnych długotrwale.			
Cel(-e) projektu	Celem jest nabycie nowych umiejętności zawodowych przez osoby bezrobotne. Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba przeszkolonych osób – 35 Liczba osób, które w wyniku udziału w projekcie zyskały zatrudnienie lub prowadzą własną działalność gospodarczą – 25 *** Lista obecności na zajęciach Deklaracje uczestnictwa w projekcie			

Projekt A 18				
Nazwa projektu	Wzmacnianie kapitału społecznego poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu. „Cyfrowe Świnoujście”			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Miejski Dom Kultury w Świnoujściu ul. Wojska Polskiego 1/1, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada prowadzenie zajęć edukacyjnych przez instruktorów w pracowni komputerowej oraz udostępnienie „kawiarenki internetowej” dla uczestników zajęć.			
Miejsce realizacji projektu	Miejski Dom Kultury w Świnoujściu – Filia 2 Warszów, ul. Sosnowa 18 (OR-3 – Warszów)			
Szacowana wartość	45 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	10	90	0	0

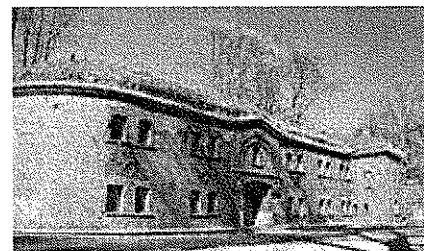

Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Istnieje pilna potrzeba podjęcia działań interwencyjnych w obszarze społecznym na podobszarze rewitalizacji 3 – Warszów, które stymulują intelektualnie lokalne środowisko, przyczynia się do podniesienia jakości życia, partycypacji w życiu publicznym oraz zwiększenia szans rozwoju zawodowego. Wśród negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych na tym osiedlu, należy wymienić słabe wyniki w nauce, duży poziom ubóstwa (który przyczynia się do powstawania wykluczenia cyfrowego mieszkańców), bezrobocie, patologii społecznych czy niski poziom kapitału społecznego. Zdobyte umiejętności poruszania się w internecie może poszerzyć perspektywę mieszkańców tego podobszaru rewitalizacji, pomóc w znalezieniu pracy czy informacji, ułatwiających wyjście z trudnej sytuacji życiowej.
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest poprawa poziomu uczestnictwa w życiu publicznym, poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu, prowadzącemu do wykluczenia społecznego oraz poprzez wzbogacenie form wzajemnego komunikowania się, prowadzące do budowania więzi lokalnych. Dodatkowo, realizacja projektu będzie sprzyjać zwiększeniu atrakcyjności zawodowej osób uczestniczących w zajęciach, które nabydą nowe umiejętności zwiększające ich atrakcyjność zawodową na rynku pracy. Projekt realizuje kierunek działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba przeprowadzonych szkoleń – 10 Liczba osób uczestniczących w zajęciach – 100 * * * Listy obecności Dzienniki zajęć

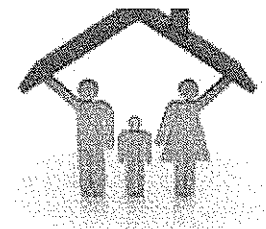

Projekt A.19				
Nazwa projektu	„Oficer społeczny”. Razem przejdziemy przez sytuację trudną – motywacja i doradztwo w transformacji postaw społecznych			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Wojska Polskiego 1/2, Urząd Miasta Świnoujście Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 4, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada doradztwo personalne, pracę indywidualną realizowaną w godzinach popołudniowych oraz pomoc w organizacji czasu wolnego.			
Miejsce realizacji projektu	ul. Heleny Modrzejewskiej 20, Świnoujście (OR-3 – Warszów)			
Szacowana wartość	400 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	W wyniku przeprowadzenia diagnozy, zwłaszcza sfery społecznej, stwierdzono na podobszarze rewitalizacji OR-3 – Warszów występowanie kumulacji negatywnych zjawisk. Przede wszystkim, należą do nich wysoki poziom bezrobocia oraz uzależnienie od świadczeń pomocy społecznej. Jednocześnie zidentyfikowano problemy uzależnień od alkoholu oraz przemocy domowej, czyli zjawisk towarzyszących często biedzie. U dzieci i młodzieży zaobserwowano słabsze wyniki w nauce. Dlatego też istnieje pilna potrzeba podjęcia działań interwencyjnych w obszarze społecznym, które stymulują lokalne środowisko, przyczynia się do zmiany postaw społecznych.			
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest wspieranie i motywowanie osób do zmiany postaw wykazujących zaburzenia sfery relacji społecznych oraz inicjowanie działań integrujących lokalną społeczność. Projekt realizuje kierunki działania II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Liczba osób objętych wsparciem – 50 Spadek liczby interwencji Policji – 20% * * * Rejestry MOPR Statystyki policyjne			

Projekt A.20				
Nazwa projektu	Rewaloryzacja Fortu Gerharda w Świnoujściu			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Muzeum Obrony Wybrzeża w Świnoujściu – Piotr Piwowarczyk Fort Gerharda, Podziemne Miasto ul. Bunkrowa 2, 72-602 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt zakłada inwentaryzację, naprawę i piaskowanie elewacji, zmeliorowanie terenu oraz oczyszczenie fosy. Kolejne pomieszczenia będą udostępniane po oczyszczeniu, zabezpieczeniu przeciwwilgociowym, piaskowaniu. Powstaną nowe instalacje wewnętrzne.			
Miejsce realizacji projektu	ul. Ku Morzu, dz. nr 21, Świnoujście (OR-4 – Warszów-Forty)			
Szacowana wartość	5 000 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	0	50	50	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Fort Gerharda to obiekt zabytkowy o charakterze militarnym, pochodzący z lat 1854–1858. Jest chętnie odwiedzany przez mieszkańców oraz turystów, jednak wykonanie prac zabezpieczająco-renowacyjnych jest niezbędne do prawidłowego i bezpiecznego funkcjonowania fortu. Dzięki przeprowadzeniu tych prac możliwe będzie również zwiększenie zatrudnienia i szersze udostępnianie obiektu publiczności. Przyczyni się to ponadto do poprawy warunków funkcjonowania lokalnych przedsiębiorstw (na obszarze rewitalizacji stwierdzono zarówno niski poziom przedsiębiorczości, jak i słabą kondycję lokalnych firm).			
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest przywrócenie dawnej świetności Fortowi Gerharda, a przez to podniesienie atrakcyjności turystycznej podobozaru rewitalizacji w celu rozwoju przedsiębiorczości.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmniejszenia	Powierzchnia zrewitalizowana – 3.000 m ² Liczba zrewitalizowanych obiektów – 1 Liczba odwiedzających obiekt – 60.000 os./rok * * * Protokół odbioru Sprawozdanie z realizacji imprez			

Projekt A.21				
Nazwa projektu	Mieszkanie chronione dla osób z zaburzeniami psychicznymi			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Wojska Polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt opiera się na utworzeniu lub zaadaptowaniu lokalu mieszkalnego na potrzeby mieszkania chronionego oraz jego wyposażenie.			
Miejsce realizacji projektu	obszar rewitalizacji (wskazanie dokładnej lokalizacji będzie możliwe na etapie projektowania i realizacji zadania)			
Szacowana wartość	300 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Na obszarze rewitalizacji stwierdzono dużą liczbę osób korzystających z pomocy społecznej, zwłaszcza z powodu bezrobocia i niepełnosprawności. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej, przygotowującą osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia pod opieką specjalistów. Osoby z zaburzeniami psychicznymi, po zakończeniu leczenia powracają do swojego środowiska, gdzie często nie potrafią sobie poradzić w codziennym życiu, tracą umiejętność pełnienia ról społecznych, mają problemy z opłaceniem rachunków i dotrzymywaniem terminów, czy utrzymywaniem czystości w swoim otoczeniu (w tym – w mieszkaniu).			

	Deficyty w funkcjonowaniu społecznym powodują izolację społeczną oraz – w efekcie – nawroty choroby lub skierowanie do domów pomocy społecznej. Dzięki zapewnieniu odpowiedniego wsparcia, osoby chorujące psychicznie, nawet z głębokimi zaburzeniami, nie muszą korzystać z instytucjonalnych form pomocy.
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest udzielenie wsparcia mieszkaniowego dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Pierwszeństwo będą mieli mieszkańcy obszaru rewitalizacji, którzy są samotni, starsi lub mieszkają w trudnych warunkach lokalowych lub środowiskowych. Projekt realizuje kierunki działania I.1 Renowacja zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów pełniących funkcje społeczne, a także II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie oraz II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, socjalnej oraz integracyjnej na obszarze rewitalizacji.
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Powierzchnia lokalu – 120 m ² Liczba osób mieszkających w lokalu – 5 * * * Protokół odbioru prac Faktury zakupu Dane meldunkowe

Projekt A 22				
Nazwa projektu	Mieszkanie chronione dla osób z upośledzeniem umysłowym			
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście – Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej ul. Wojska Polskiego 1/5, 72-600 Świnoujście			
Zakres realizowanych działań	Projekt opiera się na utworzeniu lub zaadaptowaniu lokalu mieszkalnego na potrzeby mieszkania chronionego oraz jego wyposażenie.			
Miejsce realizacji projektu	obszar rewitalizacji (wskazanie dokładnej lokalizacji będzie możliwe na etapie projektowania i realizacji zadania)			
Szacowana wartość	300 000,00 zł			
Źródła finansowania (udział w %)	krajowe środki publiczne	środki UE	środki prywatne	środki z innych źródeł
	100	0	0	0
Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Na obszarze rewitalizacji stwierdzono dużą liczbę osób korzystających z pomocy społecznej, zwłaszcza z powodu bezrobocia i niepełnosprawności. Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia pod opieką specjalistów. W połączeniu z treningiem umiejętności społecznych, mieszkańcy nabywają umiejętności do samodzielnego życia społecznego. Osoby przebywające w takim mieszkaniu (osoby starsze, niepełnosprawne, chore psychicznie) uczą się nowych umiejętności społecznych oraz przygotowują do momentu, w którym zabraknie ich bliskich, sprawujących dotychczas nad nimi opiekę.			
Cel(-e) projektu	Celem projektu jest udzielenie wsparcia mieszkaniowego dla osób niepełnosprawnych z upośledzeniem umysłowym, które ukończyły program w mieszkaniu treningowym prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Inteligentalną. Projekt realizuje kierunki działania I.1 Renowacja zabudowy mieszkaniowej oraz obiektów pełniących funkcje społeczne, a także II.1 Włączanie grup wykluczonych lub marginalizowanych społecznie oraz II.2 Wzbogacenie oferty kulturalnej, socjalnej oraz integracyjnej na obszarze rewitalizacji.			
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzania	Powierzchnia lokalu – 120 m ² Liczba osób mieszkających w lokalu – 3 * * * Protokół odbioru prac Faktury zakupu Dane meldunkowe			

II.4 CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Poza podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, równie istotne znaczenie mają te o charakterze uzupełniającym. W niniejszym dokumencie zostały one oznaczone literą B i kolejnymi liczbami oraz scharakteryzowane zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji i „Zasad realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach RPO”. Opis każdego przedsięwzięcia zawiera nazwę, wskazanie podmiotu realizującego oraz miejsca realizacji, krótką charakterystykę, określenie oddziaływania przedsięwzięcia oraz obszar tematyczny. W odpowiedzi na zdiagnozowane problemy oraz określone cele i kierunki działań rewitalizacyjnych, wybrano 3 obszary tematyczne:

1. Inkluzja społeczna - jako proces włączania jednostek, grup czy kategorii społecznych w funkcjonowanie szerszego społeczeństwa.
2. Przestrzeń i środowisko
3. Budynki i infrastruktura

ROZWIJAMY PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W BASENIE PÓŁNOCNYM

Projekty B1 i B2 przyczyniają się do zagospodarowania nieużytkowanych terenów lub budynków, jednocześnie przekładając się na tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej. Stare zabudowania Basenu Północnego w zdecydowanej większości od wielu lat nie są wykorzystywane i niszczeją. Projekty stanowią kontynuację działań inwestycyjnych w sąsiedztwie Basenu Północnego, przez co utrwala się wizerunek miasta otwartego na wodę. Jego dalszy rozwój przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa oraz poprawy warunków pobytu żeglarzy. Rozszerza ofertę oraz stwarza warunki do dalszego rozwoju sektora uzdrowiskowo - turystycznego będącego podstawą aktywności gospodarczej na terenie lewobrzeża - Wyspy Uznam.

ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

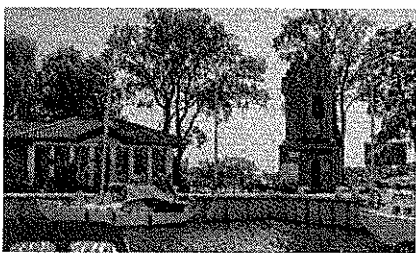
Sukcesywne inwestycje w marinę sprawiły, że Świnoujście stało się atrakcyjnym miejscem, do którego coraz częściej przybywają żeglarze krajowi i zagraniczni. Wzrost atrakcyjności Basenu Północnego pozwala pozyskać inwestorów zewnętrznych, którzy będą zainteresowani prowadzeniem działalności gospodarczej na terenach przyległych do portu, wykorzystując jego unikalny charakter i położenie. Celem projektu jest zwiększenie funkcjonalności portu jachtowego, co w znacznym stopniu przyczyni się do dalszego wzrostu atrakcyjności turystycznej miasta i jego roli jako centrum żeglarskiego, a także stworzy potencjał dla inwestorów z branży turystyki jachtowej i żeglarskiej. Tym samym przyczyni się do aktywizacji potencjału przedsiębiorczego mieszkańców podobszaru rewitalizacji, a także przełoży się na podniesienie poziomu przedsiębiorczości.

Obszar tematyczny: Inkluzja społeczna, Przestrzeń i środowisko, Budynki i infrastruktura

Realizowane cele rewitalizacji: Wysoka jakość życia, dzięki zmodernizowanej infrastrukturze i przestrzeni

Projekt B1	
Nazwa projektu	Rewitalizacja i przebudowa starej stoczni na nowoczesny obiekt hotelowo-pensjonatowy z funkcjami SPA, kulturalnymi i gastronomicznymi 44 UTW
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Dom Inwest T. i E. Japtok S. J. ul. Mazowiecka 30a, 72-600 Świnoujście
Miejsce realizacji projektu	ul. Jachtowa, działki nr 122/53, 122/54, 120 (OR-1 – Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Firma planuje zrewitalizować pozostałości dawnej stoczni oraz wybudować dodatkowy obiekt pensjonatowo-hotelowy z odnową biologiczną, dzięki czemu poprawiona zostanie estetyka tego miejsca oraz zwiększone zainteresowanie mieszkańców Świnoujścia oraz gości odwiedzających miasto. Zakres przedmiotowy projektu obejmuje: - rewitalizację zdegradowanych obiektów, - zagospodarowanie terenów zielonych, - wybudowanie obiektu pensjonatowo-hotelowego z bazą gastronomiczną, - organizowanie cyklicznych eventów kulturalnych.

Projekt B2	
Nazwa projektu	Rewitalizacja Basenu Północnego z przeznaczeniem na port jachtowy w Świnoujściu
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście
Miejsce realizacji projektu	ul. Jachtowa (OR-1 – Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Zakres projektu obejmuje: wykonanie remontu i wyposażenie w niezbędne media nabrzeży zewnętrznych, wykonanie przepustu (przekopu) umożliwiającego wymianę wody w basenie jachtowym, zagospodarowanie przestrzeni publicznych na terenie Basenu Półn. oraz modernizację drogi dojazdowej do Służby Poszukiwania i Ratownictwa SAR do standardu drogi publicznej.

Powyższe przedsięwzięcia mają poprawić zagospodarowanie Basenu Północnego przełożą się na wzrost jego funkcjonalności, a tym samym atrakcyjności dla przedsiębiorców m.in. z branży turystycznej. Basen ma szansę stać się miejscem chętnie odwiedzanym przez mieszkańców i turystów.

BUDUJEMY DOMY CZYNSZOWE

Projekty B3 do B7 obejmują zadania dotyczące budowy domów czynszowych, które dostępne będą dla osób zatrudnionych i prowadzących działalność gospodarczą w mieście lub planujących się osiedlenie na terenie miasta, których dochody uniemożliwiają zakup mieszkania na wolnym rynku lub uzyskanie kredytu na jego zakup.

ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Dynamiczny rozwój gospodarki miasta, zwłaszcza w sferze turystycznej, powoduje duże zapotrzebowanie na pracowników tzw. średniego szczebla, uzyskujących dochody niepozwalające ubiegać się o mieszkanie z gminnego zasobu mieszkaniowego. Jednocześnie dochody te są zbyt niskie, aby pozwolić na kupno mieszkania na wolnym rynku przy obecnie obowiązujących cenach nieruchomości. Jedyną dostępną formą są dla tych osób mieszkania czynszowe na wynajem.

Celem projektu jest zwiększenie podaży mieszkań o umiarkowanych czynszach, poprawiających jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Projekt pozwoli na uporządkowanie rynku najmu mieszkań, poprzez zagwarantowanie stabilnych stawek oraz całorocznej ciągłości najmu.

Realizacja projektów ma przyczynić się do aktywizacji społeczności lokalnej, poprzez opcjonalne uwzględnienie partycypacji finansowej lub nakładu pracy własnej przy budowie mieszkań.

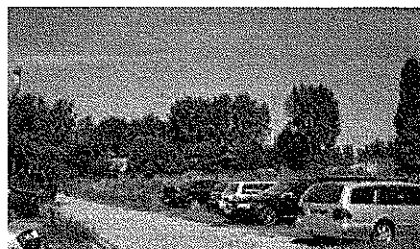
Obszar tematyczny: Budynki i infrastruktura

Realizowane cele rewitalizacji: Wysoka jakość życia dzięki zmodernizowanej infrastrukturze i przestrzeni

Projekt B3	
Nazwa projektu	Budowa zespołu budynków mieszkalnych - służących rozwojowi społecznego budownictwa czynszowego
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście
Miejsce realizacji projektu	ul. Grunwaldzka, dz. nr 124, obręb: Świnoujście 10 (OR-1 - Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Przedmiotem projektu jest wybudowanie zespołu budynków mieszkalnych odpowiadających na potrzeby mieszkańców. W efekcie jego realizacji w nowym zespole urbanistycznym w 377 mieszkaniach zamieszka 900 mieszkańców.

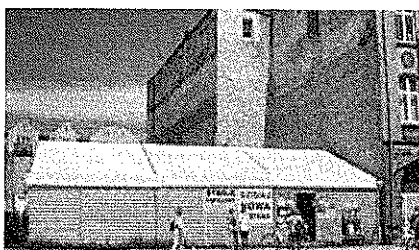

Projekt B4	
Nazwa projektu	Budowa budynku mieszkalnego z mieszkaniami na wynajem w ramach programu społecznego budownictwa czynszowego na wynajem
Podmiot(-y) realizujący(-e)	LOKUM Sp. z o.o.
Miejsce realizacji projektu	ul. Steyera, dz. nr 428/3 (OR-1 - Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Przedmiotem projektu jest wybudowanie zespołu budynków mieszkalnych odpowiadających na potrzeby mieszkańców. W nowym zespole urbanistycznym powstanie 48 mieszkań dla około 100 osób.

Projekt B5	
Nazwa projektu	Kompleksowe zagospodarowanie terenów położonych pomiędzy ulicami: Dąbrowskiego, Berna, Plac Wolności. Plac Kościelny poprzez budowę mieszkań na wynajem w ramach społecznego budownictwa czynszowego z usługami oraz działalnością kulturalną w parterze budynków
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście
Miejsce realizacji projektu	dz. nr 564, 565, 572, 571, 570/2, 570/1, 569, 553, 554/2, 555, 611, 554/3, 554/1, 560, 561, 567, 566, 568 (OR-1 - Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Zakres działań obejmuje przebudowę kwartału leżącego w centrum miasta poprzez zabudowę budynkami z mieszkaniami na wynajem w ramach społecznego budownictwa czynszowego z usługami w parterze budynków, lokalami przeznaczonymi dla aktywizacji osób starszych oraz świetlicami dla dzieci, terenami zielonymi wewnątrz kwartału („zielone kącki integracji społecznej”).

Projekt B6	
Nazwa projektu	Mieszkania na wynajem w ramach społecznego budownictwa czynszowego – Plac Słowiański
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście
Miejsce realizacji projektu	Plac Słowiański działki nr 601/1 i 601/2 oraz 602 (OR-1 – Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	W ramach projektu powstanie jeden budynek, w którym mieszkać będzie mogło około 150 osób.

Projekt B7	
Nazwa projektu	Mieszkania na wynajem w ramach społecznego budownictwa czynszowego – Plac Wolności – Plac Słowiański
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Gmina Miasto Świnoujście
Miejsce realizacji projektu	Plac Wolności, działka nr 604 oraz Plac Słowiański działka , 605/2, (OR-1 – Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	W ramach projektu powstanie jeden budynek, w którym znajdą się mieszkania dla około 20 najemców.

Powyższe projekty pozwolą przyciągnąć na obszar rewitalizacji w Świnoujściu nowych mieszkańców, zwłaszcza osoby młode, szukające swojego miejsca do życia. Miasto daje im perspektywę rozwoju zawodowego, a także podejmuje działania zmierzające do zatrzymania kreatywnych i przedsiębiorczych grup, podnosząc tym samym poziom kapitału społecznego na obszarze rewitalizacji i całego miasta.

DBAMY O NASZE DZIEDZICTWO

Zadania B8 do B10 dotyczą działań mających na celu poprawę stanu technicznego obiektów zabytkowych o charakterze sakralnym. Utrzymanie dziedzictwa jest istotne dla budowania tożsamości mieszkańców, tym bardziej że parafie angażują się w życie społeczne.

ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

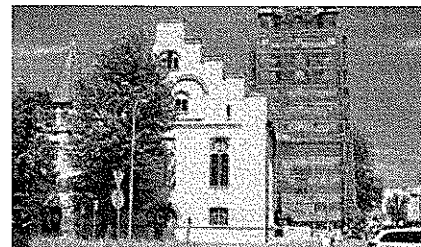
Celem projektów jest zabezpieczenie dziedzictwa kulturowego i przywrócenie świetności historycznej zabytkowych kościołów zlokalizowanych w centrum Świnoujścia, co jest istotne ze względu na duży udział obiektów zabytkowych na obszarze rewitalizacji.

Realizacja projektów spowoduje, że walory turystyczne podobszaru rewitalizacji Centrum przyciągną mieszkańców i turystów. Społeczność lokalna zyska dodatkowe powierzchnie użytkowe do wykorzystania na prowadzenie działań społecznych. Rewitalizacja jest niezbędna dla zachowania spójności przestrzennej z pozostałymi przedsięwzięciami wyprowadzającymi obszar rewitalizacji z sytuacji kryzysowej. Zbudowa kościelna będzie stanowiła atrakcję turystyczną – taras widokowy na wieży kościoła p.w. Chrystusa Króla czy organizowane w nim letnie koncerty organowe – co w konsekwencji może przełożyć się na wzrost aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Ponadto dzięki przedsięwzięciom nastąpi zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w życie wspólnoty – pomieszczenia dla „AA”, stołówka dla bezdomnych. Zatem projekty te stanowią odpowiedź na problem niskiego poziomu kapitału społecznego na podobszarze rewitalizacji Centrum.

Obszar tematyczny: Inkluzja społeczna, Przestrzeń i środowisko, Budynki i infrastruktura

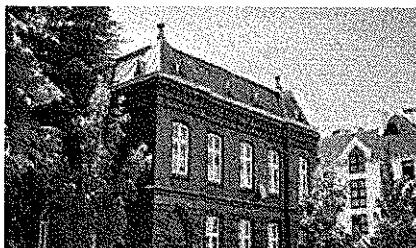
Realizowane cele rewitalizacji: Wysoka jakość życia dzięki zmodernizowanej infrastrukturze i przestrzeni

Projekt B8	
Nazwa projektu	Rewaloryzacja elewacji budynku – wieży – Kościoła pw. Chrystusa Króla w Świnoujściu
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Parafia rzymskokatolicka pw. Chrystusa Króla w Świnoujściu
Miejsce realizacji projektu	Plac Kościelny 1 (OR-1 – Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Obiekt sakralny wraz z najbliższym otoczeniem ze względu na niezadawalający stan techniczny wymagają podjęcia następujących działań: - rewaloryzacja elewacji kościoła – dotychczasowa elewacja zatrzymuje wilgoć, a w konsekwencji wewnątrz kościoła jest zagrzybione, - przebudowa wnętrza kościoła: usunięcie wilgoci i zagrzybienia ścian, wybudowanie wiatrotapów, zmiana funkcji empor, polepszenie akustyki (ze względu na organizację corocznych Świnoujskich Wieczorów Organowych) - przebudowa domu parafialnego: wymiana przestarzałej instalacji elektrycznej, sanitarnej i centralnego ogrzewania, nadbudowa o jedną kondygnację (zwiększenie powierzchni użytkowej do wykorzystania przez społeczność lokalną), - nowa aranżacja terenów zielonych

Projekt B9	
Nazwa projektu	Rewitalizacja – odtworzenie zabytkowego witraża okiennego, rewitalizacja mozaiki nad portalem drzwiowym wejściowym, odnowienie wnętrza kościoła p.w. N.M.P. Gwiazdy Morza w Świnoujściu
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Parafia kościoła pw. NMP Gwiazdy Morza w Świnoujściu
Miejsce realizacji projektu	ul. Piastowska 11 (OR-1 – Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Obiekt sakralny i jego zabytkowe dziedzictwo ze względu na niezadawalający stan wymagają podjęcia następujących działań: - demontaż istniejącego witraża i przeniesienie go do okna kaplicy bocznej, - montaż historycznego witraża przygotowanego w konserwatorskiej pracowni witraży, - rewitalizacja zabytkowej mozaiki nad portalem głównych drzwi wejściowych kościoła, - konserwatorska naprawa spękanej ściany mozaikowej z odtworzeniem ubytków mozaiki, - odnowienie wnętrza kościoła: odtworzenie historycznych fresków na łuku przed ołtarzem głównym, - malowanie ścian ołtarza głównego oraz prezbiterium.

Projekt B10	
Nazwa projektu	Rewitalizacja dachu domu parafialnego oraz sal katechetycznych przy kościele pw. NMP Gwiazdy Morza w Świnoujściu
Podmiot(-y) realizujący(-e)	Parafia kościoła pw. NMP Gwiazdy Morza w Świnoujściu
Miejsce realizacji projektu	ul. Piastowska 11 (OR-1 – Centrum)
Charakterystyka przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Obiekt sakralny ze względu na niezadawalający stan techniczny wymaga podjęcia działań naprawczych w zakresie zabezpieczenia przez poprawę stanu technicznego dachu oraz zapewnienie bezpiecznych warunków użytkowanych pomieszczeń mieszkalnych i użytkowych, poprawę ich standardu jakości i funkcjonalności.

Realizacja projektów pozwoli utrzymać obiekty dziedzictwa historycznego oraz ich otoczenie funkcjonalne w dobrym stanie. Będą one mogły służyć turystom, ale również mieszkańcom – dzięki realizowanym w nich projektom poprawiającym spójność społeczną.

POPRAWIAMY ZAGOSPODAROWANIE

I INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

Projekty B11 do B21 dotyczą fragmentów miasta wymagających interwencji technicznej i urbanistycznej, położonych przy wjeździe do miasta, w części tzw. sypialni miasta, ale także często w jego reprezentacyjnej części bądź ze zdegradowaną infrastrukturą.

ODDZIAŁYWANIE PLANOWANEGO PRZEDSIĘWZIĘCIA

Celem projektów jest stworzenie nowoczesnej małej architektury z miejscami spotkań międzypokoleniowych, co nie tylko poprawi estetykę tych miejsc i wizerunek miasta, ale przede wszystkim da szansę mieszkań-